

مكتبة
الشيخ
الشيخ
الشيخ

ماهنامه تخصصی
آفاق روشن بیداری

مدیر مسئول:
میثم عرب سرخی

سر دبیر:
مرتضی سلمانی

همکاران تحریریه: صفحه آرایی:
سروش منصوری، محمدامین عرب سرخی واحد هنری موسسه فرهنگی هنری
حمیدرضا نیکوپایم، آیین قائمیان آفاق روشن بیداری

نشانی دفتر ماهنامه
تهران - خیابان توحید - خیابان نیایش شرقی
پلاک ۳۷ - واحد ۱۰۲
دکتر مجید صفاتاج، دکتر محمدهادی همایون،
احمد دستمالچیان موسسه فرهنگی هنری آفاق روشن بیداری

تلفن: ۰۹۳۳۷۷۵۰۱۹۳ همراه: ۴۶۰۴۱۶۲۱
@aafaq_journal@aaafaq_journal@gmail.com کاتال بله: @aafaq_journal

در این شماره می خوانید:

آخر خط	۳	سرمقاله
کمترین کار: پر کردن گسلها	۵	خط رو خط
	۶	میز خبر
	۲۱	رژیم صهیونیستی
روزی که آسمان گریست	۲۲	
چالش ابرقدرتها در مدیترانه	۲۹	
	۳۳	مقاوت اسلامی
آتش در لانه کرکسها، درس ایران برای عاقلان	۳۴	
ملت بصره بیدارند	۴۴	
	۵۱	تمدن شناسی
تاریخ تمدن و ملک مهدوی- نشانهها و تمدن	۵۲	
پنج گام تا تمدن اسلامی- گام سوم دولت اسلامی	۶۴	

آخر خط

از آن زمان که مقتدای عشق و مولای شهیدان در غربت عاشورایی خویش ندای «هل من ناصر ینصرنی» را سرود، تاکنون طنین آن در دل تاریخ چنان پیچیده است که گویی این فریاد جاری زمان است که از حنجر خونین حضرت ابا عبدالله حسین (علیه السلام) برخاسته است؛ تا هر زمان و هر مکان از آزادگان جهان را به خود فرا خواند. این ندا در طول تاریخ تشیع، توسط رادمردانی از تبار حسین (علیه السلام) لیبیک گفته شده است. رادمردان والا تباری که در حریم حضرت دوست آرمیده‌اند؛ از شهیدان کربلا؛ تا شهیدان انقلاب اسلامی ایران و دفاع مقدس و مقاومت لبنان و ... و مدافعان حرم. آنانی که محبوب حضرت دوست شدند و ثابت کردند که زیبایی آفریدگار خویش و جلال و جبروت خدا را، با بلندی طبع و صاحب نظری خود درک کرده و جمال و جلال و کمال او را جذب نمودند. دلاورانی که خدایی را با عشق - نه با جبر - پرستش کردند و قدرت و خلاقیت او را در وجود خویش نهادینه ساختند و ثابت کردند که افضل مخلوقات و محبوب خدا و بالاتر از فرشتگانند؛ آنانی که با کمک بال‌های روح، به پرواز در آمدند و به معراج رفتند و «عِنْدَ رَبِّهِمْ يُرْزَقُونَ» اند.

... و اکنون گویا تاریخ تکرار شده است. در زمانه‌ای که به گواه وقایع اخیر آن، ظلم و تباهی از حد فزون شده و پایه‌های کفر و نفاق، ارکان هدایت و ایمان جوامع اسلامی به ویژه ایران عزیز را متزلزل ساخته و تیرهای شک و شبهات، دل‌های مؤمنانه را نشانه گرفته است، انگار کربلایی دیگر باید و عاشورایی دوباره، تا غفلت از دامن شریعت زدوده شود و جهان به نور هدایت الهی منور، و مبادا که در چنین هنگامه‌ای، آن زمان که منتقم آل علی (علیه السلام) نقاب از رخ فرو افکند و عالمیان را به یاری فرا خواند تا زمین را بهاری کند، به جای «شهادت و بیداری» دچار غفلت و نسیان شده و در اجابت دعوتش، تردید کنیم و ندانیم که یاری دهنده حسین (علیه السلام) زمان باشیم یا...

متأسفانه اغلب ما انسان‌ها، از این مسأله غافلیم که، آنچه در انسان قدرت ایجاد می‌کند «شهادت و بیداری» است. در غیر این صورت، با شروع حرکت، هر دعوتی ما را به خود جذب می‌کند. شیطان بت ما می‌شود. حتی ممکن است رسول‌الله (صلی الله علیه و آله) بت ما شود. علی (علیه السلام) حسین (علیه السلام) نیز گاهی بت ما می‌شود. این مربوط به داعی نیست؛ چون نوری را که باید در راه خود قرار دهیم، اگر در چشم خود بیندازیم کورمان می‌کند؛ که نباید وسیله را هدف قرار داد.

ما نباید نور را در چشمان خود بیندازیم. باید در راه و مسیر حرکت بیندازیم و در راه از آن استفاده کنیم؛ که: «ان الحسین مصباح الهدی و سفینه النجاه». کسی که به نور نگاه کند، کور می‌شود. باید با نور نگاه کرد، نه به نور؛ که موقعیت‌ها مهم نیستند، موضع‌گیری‌ها اهمیت دارند.

وقتی آدمی آخر خط را نمی‌بیند به خاطر همین، ملتهب و متزلزل است. مدام می‌گوید نکند چه شود، یا چه نشود، ولی اگر آماده باشد و منتظر و در مسیر به شهادت (آگاهی و شهود) رسیده باشد و با این آگاهی حرکت کرده باشد، در او وحشتی به وجود نمی‌آید و در نتیجه ضعفی هم نخواهد داشت. اما وقتی که تمام راه برای سالک حقیقت روشن شد و آخر خط را دید و به شهادت (آگاهی و شهود) رسید، آن موقع، منتظر وقایع و خطر هاست. این شهادت، در انسان، انتظار و قدرت به وجود می‌آورد، که شاهد، منتظر است؛ منتظر حادثه‌ها.

کسی که حدس می‌زند در راهی که حرکت می‌کند، چه مسائلی ممکن است برایش اتفاق افتد و به وجود آید و برای آنها آماده می‌شود، به ثبات و قدرت می‌رسد. کسانی که به آگاهی و شهود و حضور رسیدند، کسانی که این معنای عظیم شهادت را در خود احساس کردند، اینها هم مسلطند، هم ثبات دارند و هم منتظر و چشم به راه حادثه‌ها هستند.

ثبات و تسلط و انتظار، سه خصوصیت آنهاست. می‌دانند چه حادثه‌هایی به وجود می‌آید. دیده‌اند و آمده‌اند، نه آنکه آمده‌اند تا ببینند. کسانی که همه راه را دیده‌اند و حرکت کرده‌اند، التهاب‌ها و لرزش‌ها و خستگی‌هایشان کم است و ثبات دارند. باید دید و آمد و با همان توجه، اقدام کرد. کسانی که نمی‌بینند و می‌آیند ضربه می‌خورند. تازه، شروع حرکت، شروع درگیری است، شروع برخورد با حادثه‌هایی است که در مسیر حرکت، گریزی از آنها نیست. و این، تجربه تاریخ بشری است، که ما حتی در انقلاب اسلامی ایران، شاهد آن بوده و هستیم.

حال که در گوشه‌ای از این کره خاکی، مردمانی هستند که حیاتشان را به حیات عاشورا گره و پیوند زده‌اند و عزت و افتخارشان را از نام حسین علیه السلام می‌جویند و هر جمعه در انتظار طلعت فرزند حسین علیه السلام «این الطالب بدم المقتول بکربلا» می‌خوانند، زینده است تا بر خرمن آگاهی‌شان از قیام حسینی خوشه‌ای افزوده گردد و بر زاد راهشان توشه‌ای اضافه. و این ماه عزیز، ماه محرم الحرام، فرصت دیگری است برای این منظور، و در اختیار همه آزادگان و دلدادگان به مکتب عاشورایی. و این، میسر نمی‌شود مگر با معرفت حسینی و عشق به حسین زمان و لیبکی دیگر به ولایت. در این صورت، شاید بتوانیم در محشر کبری و در حشر با مولی، همره شهسوار آفرینش، علی مرتضی و همدَم سید الشهداء؛ و یا! انیس و مونس «آنسیه حورا»، فاطمه زهرا علیها السلام، باشیم.

مجید صفاتاج

کمترین کار: پرکردن کسل؛

می‌گوییم اندیشه ما جهانیست. اندیشه جهانی باشد، مگر کفایت می‌کند؟! قضیه به همین بداهت است! اطلاعات ما شدیداً ناقص است؛ ارتباطات ما هم همینطور. با اینکه امروز این همه هم تکنولوژی و ابزار هست. مثلاً با همین اینترنت به بهانه غزه رفتیم جستجو کردیم، وبلاگ‌هایی که در غزه به روز می‌شوند را پیدا کردیم؛ ارتباط با یک دانشجو، یک مهندس، یک پزشک، یه فعال اجتماعی از غزه. خوب، این کار را یک سال پیش هم می‌شد انجام داد، نمی‌شد؟ ارتباطات خیلی ضعیف است. در ماجرای غزه، دو تشکل دانشجویی در جهان اسلام با هم بیانیه مشترک ندادند! این عجیب نیست؟ مگر ما نمی‌گوییم مسأله، مسأله جهان اسلام است؟ یک دانشگاه در تهران با یک دانشگاه در آذربایجان یا در افغانستان؛ یک بیانیه مشترک داده نشد! در صورتی که شما می‌بینید حامیان جبهه مخالف، در این دو سه هفته، همه‌اش با هم بودند و جلسه داشتند.

مثلاً همین بحثی که اخیراً مطرح شد که اینها سنی‌اند، وهابی‌اند و ناصبی‌اند که بماند! در حالی که طراح همین موشک‌های قسام کسی به نام محمد نضال فرحات است و وصیت‌نامه‌اش در سایت حماس هم هست. در وصیت‌نامه‌اش که ده بند است، در بند دهم نوشته «اکنون زمان، زمانه مهدی است و من از امروز تا ظهور کند با او بیعت می‌کنم.» آقای فتحی شقاقی کلی جمله راجع به امام حسین دارد. شعرای درجه اول فلسطین مثل سمیع القاسم و معین بسیسو راجع به امام حسین شعر دارند. یعنی ماجرای را که شما می‌توانستید با کمترین هزینه طی زمان جا بیندازید، به خاطر خلأیی که ایجاد کردید، مشکل‌ساز شد. با دو سه جمله وبلاگی موج درست می‌شود که یکی از فرماندهان حماس گفته: «همانطور که یزید بر حسین پیروز شد ما هم بر اسرائیل پیروز خواهیم شد!!» عده‌ای انجمن حجتیه‌ای هم نشسته‌اند که به اشاره ارباب‌های انگلیسی‌شان به این دروغ‌ها ضریب بدهند. کوچکترین و ابتدایی‌ترین کارهایی را که می‌توانستیم در قضیه فلسطین انجام بدهیم، انجام نداده‌ایم. باید عناصر و آثار و مراکز بیداری اسلامی در کشورهای مختلف را بشناسیم. هر حرکتی در جهت پرکردن این گسل‌ها باشد مفید است و تا نتوانیم این گسل‌های عمیق بین مراکز و عناصر بیداری را در جهان اسلام پرکنیم، مطمئن باشید اتفاقی نخواهد افتاد.

منبر خبر

محور مقاومت

رژیم صهیونیستی

اتفاضة

غروب آسایا

YOU WILL NOT SEE NEXT 20 YEARS GOOD WILLING
 شما ۲۰ سال آینده نخواهید دید که مردم ایران
 با هیچ چیز به شما خوشامدند
 www.14-masoom.com

تسلیمات ایرانی هدف موشک‌های اسرائیلی!!

شبکه ۲ رژیم صهیونیستی روز یکشنبه ۱۶ سپتامبر گزارش داد، در حملات شب گذشته (۱۵ سپتامبر) این کشور به فرودگاه دمشق یک هواپیمای بوئینگ ایرانی که حامل سلاح بوده است، منهدم شد.

این شبکه خبری افزود که حملات اسرائیل، زاغه‌های اسلحه متعلق به شبه نظامیان وابسته به ایران و یک کارگاه‌ها تعمیر و نگهداری اسلحه را هدف قرار دادند.

تصاویر ماهواره‌ای نشان داده که ایران با قرار دادن لگوی سازمان ملل و برخی شرکت‌های بین‌المللی بر روی زاغه‌های تسلیحاتی خود در سوریه تلاش کرده که آنها را از دید اسرائیل مخفی نگه دارد.

شبکه ۲ اسرائیل که این گزارش را به نقل از منابع ویژه ارتش اسرائیل منتشر کرده و اعلام کرده که منبع نخواستسته توضیحات

بیشتری در باره تلفات مادی و بشری در فرودگاه را فاش کند.

طبق گزارش کانال ۲ اسرائیل، اسلحه‌ای که توسط هواپیمای ایران به دمشق حمل شده قرار بود به دست شبه نظامیان وابسته به ایران از جمله حزب الله لبنان برسد اما موشک‌های اسرائیلی قبل از رسیدن به دست شبه نظامیان آن را نابود کردند.

شب گذشته خبرگزاری دولتی سوریه «سانا» به نقل از منابع نظامی این کشور از حمله موشکی اسرائیل خبر داد اما این خبرگزاری هیچ‌گونه توضیحی درباره تعداد تلفات جانی و میزان خسارت‌های مادی این حملات ارائه نداد.

در همین راستا امی عبدالرحمن، مدیر «دیده بان حقوق بشر سوریه» که مقر آن در لندن است نیز تأیید کرد که انبارهای سلاح کنار فرودگاه هدف این حملات قرار گرفته است. بگفته او در این انبارها سلاح‌هایی برای ایران و حزب‌الله نگهداری می‌شد.

فرانسه در کنار اسرائیل وارد جنگ با سوریه شد!!

هاآرتص دوشنبه ۲۶ شهریور شب اعلام کرد که انفجارهای شدیدی در استان ساحلی لاذقیه شنیده شد. این روزنامه به نقل از منابع سوریه مدعی شد: «موسسه فنی صنعتی» در شهر لاذقیه هدف موشک قرار گرفته است. پدافند هوایی سوریه «به حملات موشکی که از سمت دریا به شهر لاذقیه صورت گرفت پاسخ داد و شماری از آنها را رهگیری کرد». بنا به گزارشات، کنترل هوایی روسیه یک موشک را رهگیری کرده که از سوی ناوچه فرانسوی «اوورن» که در منطقه قرار دارد، پرتاب شده بود. با این تفسیر می‌توان گفت فرانسه رسماً وارد جنگ با سوریه شده است و با اسرائیل علیه مواضع ایرانی و گروه‌های محور مقاومت همکاری می‌کند.

اسرائیل مقصر هدف قرار گرفتن هواپیمای روسیه!!

روزنامه عبری زبان هاآرتص در گزارشی مدعی شد: روسیه اعلام کرد که جنگنده‌های رژیم صهیونیستی روز گذشته پشت یک هواپیمای نظامی روسی مخفی شده بودند تا هدف پدافند هوایی ارتش سوریه قرار نگیرند. به گفته این روزنامه: وزارت دفاع روسیه در بیانیه‌ای اعلام کرد که در نتیجه اقدامات غیرمسئولانه ارتش رژیم صهیونیستی در سوریه، یک هواپیمای روسی توسط پدافند هوایی سوریه سرنگون شد که در پی آن ۱۵ نظامی روسی کشته شدند. در این بیانیه آمده است که مسکو

اقدامات تحریک‌آمیز و غیرمسئولانه رژیم صهیونیستی را خصمانه برآورد می‌کند.

وزارت دفاع روسیه اعلام کرد که مسکو حق واکنش به این اقدامات خصمانه رژیم صهیونیستی را برای خود محفوظ می‌داند.

در همین راستا دولت رژیم صهیونیستی در واکنش به هشدار امروز وزارت دفاع روسیه اعلام کرد که مسئولان سیاسی و نظامی این رژیم فعلاً پاسخی به اتهامات مسکو مبنی بر دست داشتن در سقوط هواپیمای نظامی روسیه در سوریه نخواهند داد.

بنا به گزارش هاآرتص سفیر رژیم صهیونیستی در مسکو احضار شده است.

ارتش مسئولیت حمله به لاذقیه را پذیرفت

ارتش اسرائیل در تازه‌ترین واکنش خود به اظهارات مقامات روسی ایران و سوریه را عامل در هدف قرار گرفتن هواپیمای ایلوشین-۲۰ روسیه دانست، زیرا جنگنده‌های اسرائیلی برای هدف قرار دادن تسلیحات ایرانیان در لاذقیه وارد خاک سوریه شده بودند. و در زمان هدف قرار گرفته شدن وارد حریم هوایی اسرائیل شده بودند.

ارتش اسرائیل ناکارآمد در برابر جنگ!!

هاآرتص: بازرس ویژه ارتش اسرائیل ژنرال بریک در گزارشی محرمانه اعلام کرد ارتش این کشور به هیچ عنوان آمادگی جنگ را ندارد. در گزارش ۲۰۰ صفحه‌ای ژنرال بریک که مجموعه‌ای از گفتگوهای وی با افسران درجه‌دار ارتش اسرائیل است آمده که نیروهای این کشور با کمبودهای جدی در زمینه آموزش و به کارگیری ادوات نظامی روبرو هستند.

۱۴۰ شهید در طی ۵ ماه!!

روزنامه عبری زبان هاآرتص در گزارشی مدعی شد که در حملات ماه اخیر این رژیم به سوریه ۱۱۳ ایرانی و مجاهد شیعه به شهادت رسیدند. هاآرتص این خبر را بر اساس گزارش سازمان حقوق بشر سوریه بیان کرده است. بر همین اساس ادعای هاآرتص ۱۴۰ ایرانی در طی ۵ ماه گذشته در پی حملات ارتش اسرائیل به سوریه شهید شده‌اند. با این حال مقامات ایرانی هنوز واکنشی به این خبر نداده‌اند.

رادیو رژیم صهیونیستی: «زیبی لیونی» در سخنرانی خود در یک همایش فرهنگی که شنبه ۲۴ شهریور در «حولون» برگزار شد، خاطر نشان کرد که مندلیلیت باید تمامی پرونده‌های تحقیق دیگر را کنار بگذارد؛ زیرا زمانی که ما می‌خواهیم انتخابات پارلمانی جدید را برگزار کنیم، بدانیم که نتانیاهو و اطرافیان وی در دفتر نخست وزیری چه کار کرده‌اند.

لیونی همچنین نتانیاهو را به ایجاد دو دستگی و فتنه انگیزی در میان صهیونیست‌ها متهم کرد و گفت: وی می‌خواهد بعضی از صهیونیست‌ها دشمن برخی دیگر باشند.

وی افزود: این مساله برای نسل‌های بعدی اسرائیل حائز اهمیت است که در جریان انتخاباتی دموکراتیک از فلسطینی‌ها و نتانیاهو جدا شوند.

اتمام رسیدگی به پرونده‌های نتانیاهو تا قبل از انتخابات!

رئیس جریان اپوزیسیون رژیم صهیونیستی از «آفیخای مندلیلیت» مشاور حقوقی این رژیم خواست قبل از برگزاری انتخابات پارلمانی، کار رسیدگی به پرونده‌های تحقیق درباره بنیامین نتانیاهو نخست وزیر پایان داده شود.

حضور ایران در عراق خط قرمز اسرائیل

یک وزیر ارشد اسرائیلی می‌گوید «خطوط قرمزی» که کشورش در ارتباط با حضور ایران در سوریه تعیین کرده، «در مورد عراق نیز صادق است».

زاخی هانگی، دولتمرد حزب لیکود و عضو کابینه امنیتی - سیاسی اسرائیل، شامگاه جمعه ۱۶ شهریور در گفت‌وگو با شبکه ۷ رژیم صهیونیستی گفت هر زمان که اطلاعاتی در مورد وجود موشک ایرانی در جایی دریافت کنیم، اقدام لازم انجام می‌شود؛ چه سوریه، چه جای دیگر؛ موشک‌های ایران همه جا «یک هدف است».

به گفته هانگی، وزیر همکاری‌های منطقه‌ای اسرائیل، «هر کسی می‌داند که اسرائیل با قاطعیت از خود در هر منطقه و هر مکان دفاع می‌کند».

از هفته گذشته که خبرگزاری رویترز به نقل از «منابع مطلع»، از انتقال ده‌ها فروند موشک ایرانی به

پایگاه‌های شبه نظامیان هم‌پیمان با ایران در عراق» خبر داد، با وجود آنکه جمهوری اسلامی و عراق آن را رد کردند، اسرائیل آشکارا از قصد خود برای حمله به «هدف‌های ایرانی» در عراق سخن می‌گوید.

دولت بغداد تا کنون به سخنان مقامات اسرائیل در خصوص حمله احتمالی به «اهداف ایرانی» در خاک عراق سکوت کرده‌است.

شبکه ۷ رژیم صهیونیستی گزارش داده‌است که آمریکا از اسرائیل خواسته‌است «کار عراق را به آمریکا واگذار کند» و در حمله به عراق شکیبا باشد.

از سوی دیگر، چند گزارش از رسانه‌های بین‌المللی و منطقه ای مدعی است که اسرائیل از مدتی پیش حمله به شیعیان متحد ایران در عراق را آغاز کرده‌است؛ یکی از آخرین نوع از این حملات منتسب به اسرائیل، هفته گذشته در منطقه تنف در مثلث مرزی سوریه - عراق - اردن بود که به

ادعای رسانه‌های عربی، یک ایرانی و چهار سوری در آن کشته شدند. به گفته زاحی هانگی، دلیل اینکه اسرائیل سیاست ابهام عمدی در مورد مسئولیت حملات هوایی به سوریه را تغییر داده و آن را صریحاً اعلام می‌کند، این است که «راز نگاهداشتن این امر، دیگر بی فایده بود». ارتش اسرائیل سه‌شنبه گذشته برای نخستین بار اعلام کرد در ۱۸ ماه گذشته، ۲۰۲ حمله هوایی به سوریه، «عمدتاً علیه اهداف ایرانی» با کاربرد ۷۹۲ موشک شلیک شده از جنگنده‌ها انجام داده‌است؛ همان شب و نیز یک شب بعد از آن، دو حمله دیگر به سوریه، به اسرائیل نسبت داده شد.

حملات شامگاه سه‌شنبه به دو استان حما و طرطوس از این نظر اهمیت

داشت که این نخستین بار بود که استان ساحلی طرطوس، که روسیه در آن پایگاه‌های نظامی دارد، هدف حمله قرار گرفت.

خبرگزاری والا به نقل از منابع اپوزیسیون سوری گزارش داده بود که شماری از مجاهدان حزب‌الله و سپاه پاسداران انقلاب اسلامی در حمله به یک پایگاه موشکی در طرطوس، که زیر نظارت نظامیان ایران بوده، کشته (شهید) شدند.

وزیر اسرائیلی در مصاحبه شامگاه جمعه با تلویزیون اسرائیل، ظاهراً در اشاره تلویحی به هدف قرار دادن طرطوس افزود، تفاهم‌های اسرائیل و روسیه در خصوص سوریه به جای خود، اما منافع ما باید تأمین شود.

تصاویر ماهواره جاسوسی جدید اسرائیل از فرودگاه دمشق!!

وزارت دفاع رژیم اسرائیل، روز دوشنبه، تصاویری از خاک سوریه را که به وسیله

جدیدترین ماهواره جاسوسی خود (Ofek ۱۱) گرفته است، منتشر کرد. این تصاویر شامل کاخ ریاست جمهوری سوریه، تانک‌های یکی از پایگاه‌های ارتش سوریه و فرودگاه بین‌المللی دمشق می‌شود و به گونه‌ای تهدید آمیز منتشر شده است.

نتانياهو: اشتباه اطلاعاتی-امنیتی در جنگ «یوم کپور» را تکرار نمی‌کنیم

«بنیامین نتانياهو» نخست‌وزیر رژیم صهیونیستی با تکرار ادعاهای بی‌اساس علیه گروه‌های مقاومت در منطقه، گفت که اشتباهات امنیتی جنگ «یوم کپور» در سال ۱۹۷۳ را تکرار نخواهند کرد.

نتانياهو طی سخنرانی در جلسه کابینه امنیتی رژیم صهیونیستی در آستانه آیین «روز غفران» (یوم کپور) گفت: «ما باید هر کاری کنیم تا از جنگ اجتناب شود... البته اگر جنگ بر ما تحمیل شود، آنچه که بتوانیم برای کاهش تلفات خود انجام می‌دهیم».

به نوشته وبگاه «آی ۲۴ نیوز» وی با بیان اینکه اسرائیل به دشمنانش اجازه نخواهد داد که سلاح‌های پیشرفته به‌دست بیاورند، اذعان کرد: «چهل و پنج سال قبل، (دستگاه‌های) اطلاعاتی با یک ارزیابی غلط درباره تمایلات سوریه و مصر برای جنگ (علیه اسرائیل) به مرتکب اشتباه شد».

نخست‌وزیر رژیم صهیونیستی با

لازم دانستن عملیات پیش‌دستانه علیه گروه‌های مقاومت در همسایگی این رژیم، افزود: «سران سیاسی (اسرائیل) در آن زمان با مجوز ندادن به حمله پیشگیرانه، اشتباه بزرگی انجام دادند. ما این اشتباه را هرگز تکرار نخواهیم کرد».

نتانياهو در ادامه با ادعای تداوم اجرای «خطوط قرمزی» که برای ایران و گروه‌های مقاومت در سوریه معین کرده، اظهار داشت: «اسرائیل به‌طور مستمر در حال تلاش برای ممانعت از مجهز شدن دشمنانش به تسلیحات پیشرفته است. خطوط قرمز ما همچون گذشته سر جای خود است و مصمم هستیم که آن را سخت‌تر از هر زمانی اجرا کنیم».

این اظهارات در حالی است که بامداد یکشنبه منابع محلی از حمله موشکی جنگنده‌های رژیم صهیونیستی به فرودگاه بین‌المللی دمشق خبر دادند. پدافند هوایی ارتش سوریه نیز در مقابله با این حمله، تمام موشک‌های شلیک را ساقط کرده و این حمله را ناکام گذاشت.

نفوذ چین در اسرائیل و یک نگرانی بزرگ!!

یک رسانه چاپ سرزمین‌های اشغالی از نفوذ آرام چین در این مناطق و بیم کارشناسان از به خطر افتادن روابط تل آویو-واشنگتن خبر داد.

روزنامه صهیونیستی هآآرتص، شرکت‌های چینی در حال افزایش حضور خود در اسرائیل هستند بطوریکه اخیراً یک شرکت چینی برنده قرارداد کنترل بندر حیفا شده و همین امر نگرانی‌هایی را در خصوص روابط تل آویو با آمریکا بوجود آورده است.

این نگرانی به آن دلیل است که پایگاه نیرویی دریایی اسرائیل و زیردریایی‌های جنگی این رژیم در بندر حیفا مستقر است. سرمایه‌گذاری چین در بنادر اسرائیل، تهدید برای روابط راهبردی میان اسرائیل و آمریکا است

و ممکن است که تأثیرات منفی بر منافع آمریکا در دریای مدیترانه و نیز بر جایگاه اسرائیل به عنوان یک پایگاه نظامی راهبردی برای ناوگان ششم دریایی آمریکا بگذارد.

هآآرتص در ادامه به نقل از مقامات آمریکایی می‌نویسد: کارشناسان آمریکایی معتقدند که اسرائیل با بخشیدن کلید بندر حیفا به چینی هاعقل خود را از دست داده است و نیروی دریایی اسرائیل دیگر نمی‌تواند بر روابط محکمی که میان این نیرو و ناوگان ششم دریایی آمریکا وجود دارد در صورت ورود چینی‌ها به این عرصه تکیه کند.

چینی‌ها علاوه بر پروژه بندر حیفا، در قراردادهای دیگری همچون پروژه تونل‌های «کرمل» در حیفا، مترو «تل آویو» و همچنین احداث بندر جدید اسدود حضور دارند.

رئیس FATF: با اسرائیل علیه ایران همکاری نزدیک داریم

«نپذیرفتن FATF بازی کردن در زمین اسرائیل و آمریکا است»، این تیتیر چند روز پیش یکی از روزنامه‌های اقتصادی اصلاح طلب است که بر اساس خط تبلیغی و عملیات روانی مدعیان اصلاحات در طی ماه‌های اخیر به بزرگ FATF و هراس افکنی از عدم همکاری با این نهاد پرداخته و با این ادعا که اثر عدم همکاری با گروه اقدام مالی و بازگشت به فهرست تحریم‌های آن از اثر تحریم‌های آمریکا بیشتر است، نوشته بود این عدم همکاری همان خواسته آمریکا، اسرائیل و سایر دشمنان ایران است.

دستیار بخش تامین مالی تروریسم وزارت خزانه‌داری آمریکا و رئیس FATF در جلسه استماع روز پنجشنبه کمیته امور خارجی مجلس نمایندگان آمریکا صراحتاً اذعان کرده است که برای مقابله با ایران همکاری نزدیکی با اسرائیل و عربستان داریم.

جالب اینکه پیشتر هم خوان زاراته، معاون سابق مدیریت مبارزه با تروریسم و جرائم مالی در وزارت خزانه‌داری آمریکا گفته بود: «برای قراردادن ایران در تنگنا و سخت‌تر کردن شرایط برای این کشور، به حضور کامل FATF نیاز است.»

رئیس پلیس قدس اشغالی چه کسی خواهد شد؟!

خود سابقه فرماندهی پلیس قدس، فرماندهی یگان عملیات ویژه پلیس، فرماندهی ناحیه جنوبی را دارد.

دیوید بیتان ۵۹ ساله که سابقه فرماندهی منطقه لاهیج، فرماندهی دانشکده ماموران ارشد پلیس، فرماندهی ناحیه جنوبی، و فرماندهی پلیس تل‌آویو را در کارنامه خود دارد.

موسی (چیکو) آدری ۵۱ ساله که سابقه فرماندهی منطقه تل‌آویو، دبیر امنیت وزارت امنیت عمومی اسرائیل، فرماندهی قدس اشغالی و مدیر کل وزارت امنیت عمومی را در کارنامه خود دارد.

پس از آن که گیلاد آردن، وزیر امنیت داخلی رژیم صهیونیستی در روز چهارشنبه اعلام کرد که حکم ریاست پلیس رونی آل‌شیخ برای دومین بار بعد از اتمام نهایی تمدید نمی‌شود؛ صبح روز پنج‌شنبه ۲۲ شهریور در کنفرانسی خبری از تلاش‌های آل‌شیخ با تأکید این نکته که با اعلام کردن گزینه‌های خود به طور عمومی مخالف بوده است و فشارها باعث شده است که به صورت عمومی اعلام کند سه گزینه پیشنهادی خود را به ستاد ملی پلیس اسرائیل ارائه داد که اسامی و بیوگرافی اولیه آنان به شرح ذیل می‌باشد:

یورام هالوی ۵۵ ساله که در کارنامه

نیروی دریایی حماس تهدید راهبردی رژیم صهیونیستی!!

کارشناس مسائل نظامی رژیم صهیونیستی اذعان کرد کماندوهای دریایی حماس به منزله تهدیدی راهبردی برای این رژیم محسوب می‌شوند.

به نوشته پایگاه اینترنتی هاآرتص، گزارشی طولانی درباره یگان کماندوی دریایی وابسته به جنبش حماس در پایگاه اینترنتی والا منتشر کرد.

وی در این گزارش نوشت: محمد ضیف، مروان عیسی و یحیی السنوار از فرماندهان نظامی حماس شخصا بر طرحی راهبردی نظارت می‌کنند و به شکل گسترده‌ای اقدامات لازم را برای حملات دریایی به رژیم صهیونیستی در برهه آینده انجام می‌دهند. وی در عین حال افزود نیروهای دریایی سال‌ها است که

به دنبال نقاط ضعف نیروی دریایی اسرائیل هستند تا از این طریق، ضربات سنگینی به آن وارد کنند و با شکستن محاصره، وارد اسرائیل شوند. وی تاکید کرد نیروی دریایی حماس مانند تونل‌های هجومی، به منزله تهدیدی راهبردی است.

وی به نقل از ژنرال آوی اِبِسکر نوشت: عملیات دریایی «زکیم» که «کماندوهای دریایی قسام» آن را اجرا کردند، گواهی بر ناتوانی دستگاه‌های کنترل دریایی است که ارتش آنها را نصب کرده است.

کارشناس مسائل نظامی والا به نقل از برخی منابع در بخش اطلاعات نظامی ارتش رژیم اشغالگر نوشت: ارزیابی سازمان اطلاعات تل‌آویو این است که یگان کماندوی دریایی حماس بسیار آموزش دیده و مجهز به پیشرفته‌ترین تجهیزات است.

همکاری نظامی ریاض - تل آویو رسمی شد.

روزنامه اسرائیلی معاریو اعلام کرد، عربستان سعودی اولین سامانه پدافند موشکی معروف به گنبد آهنین را از اسرائیل تحویل گرفته است. این انتقال با وساطت آمریکا و بعد از تعهد عربستان به عدم تهدید اسرائیل یا هم‌پیمانانش در کوتاه و بلندمدت انجام گرفته است.

گرچه یک منبع امنیتی اسرائیلی بیش از ۲۴ ساعت بعد در اظهار نظری کوتاه و دیپلماتیک بسته شدن توافق را با عربستان رد کرد اما به گزارش رسانه‌های عربی، با انتشار رسمی این خبر، توسعه همکاری عربستان و اسرائیل را که طی چند ماه گذشته شتاب زیادی به خود گرفته بود به نقطه اوج خود رساند تا به شکل بی‌سابقه‌ای علناً استفاده ارتش سعودی را از جنگ‌افزارهای اسرائیلی مورد تأیید قرار دهد.

به اعتقاد تحلیلگران، محمد بن سلمان که رقابت و خصومت و برنامه‌ریزی برای

بازپس‌گیری کرسی قدرت را حتی در اتاق‌های کاخ سلطنتی و در میان برادرانش هم احساس می‌کند، با استفاده از حربه مورد استفاده اسرائیل در ایران‌هراسی، ضمن تلاش برای متوقف ساختن طوفان سهم‌خواهی خانواده آل سعود در قدرت، عادی‌سازی روابط با اسرائیل که گفته می‌شود یکی تعهداتش به واشنگتن برای حضور در قدرت محسوب می‌شود را هم به این شکل توجیه کند.

منابع عالی‌رتبه دیپلماتیک هم به یک روزنامه قطری خبر دادند: در حال حاضر ما شاهد توسعه بی‌سابقه‌ای در گسترش روابط بین اسرائیل و عربستان هستیم که بهترین توصیف برای آن عبور از تمامی خطوط قرمزی است که در گذشته امکان نقض آن‌ها وجود نداشت.

به اعتقاد این کارشناسان، این گسترش حاصل فرایند توافقات سیاسی شکل گرفته بین ریاض و تل آویو است و به چنان سطحی از گسترش رسیده است که به تل آویو این اطمینان را داده است تا تسلیحات پیشرفته و به تبع آن

کارشناسانش را برای راهاندازی گنبد آهنین عازم عربستان کند. به اعتقاد کارشناسان با وجود آنکه صهیونیست‌ها سعی در تکذیب این خبر برآمده و عربستانی‌ها هم در مقابل آن سکوت اختیار کرده‌اند اما صرف وجود شایعاتی در رابطه با استفاده انصار الله از فن‌آوری موشکی ایران که از طریق حزب‌الله به آن‌ها منتقل شده است این

انگیزه را در میان مسئولین نظامی رژیم صهیونیستی به وجود می‌آورد تا میزان کارایی سامانه پدافندی خود را در نقطه دور از شهروندان خود در مقابل موشک‌ها یا حداقل برخی از موشک‌هایی که احتمالاً در جنگ آتی آن‌ها با حزب‌الله به سوشان شلیک می‌شود مورد آزمایش قرار دهند.

تایهاو: برای همگان خطوط قرمز ما مشخص شده است.

مدیر هیئت انرژی هسته ای رژیم صهیونیستی تاکید کرد که این رژیم درصدد استحکام بخشیدن به تاسیسات هسته‌ای خود در واکنش به تهدیدات ایران است.

«ژئو سنیر» روز سه شنبه ۲۷ شهریور، در ۶۲ امین اجلاس سراسری آژانس بین المللی انرژی اتمی در وین - پایتخت نروژ - تصریح کرد

که ما نمی‌توانیم تهدیدات تکراری و علنی ایران و نمایندگان آن در رابطه با حمله به تاسیسات هسته‌ای رژیم صهیونیستی را نادیده بگیریم و این تهدیدات می‌طلبند که «اسرائیل» تدابیر لازم را برای استحکام بخشی به تاسیسات هسته‌ای خود اتخاذ کند.

سنیر افزود که تاسیسات هسته‌ای رژیم صهیونیستی باید به طور دائم و همسو با توصیه‌های ایمنی آژانس انرژی اتمی به منظور آمادگی

در برابر هرگونه حمله‌ای تقویت و استحکام بخشی شود.

وی خواستار اتخاذ تدابیر شدید و قاطع علیه ایران و سوریه شد و زیرا که این دو کشور تهدید بزرگی برای منطقه و جهان هستند.

این مسئول اسرائیلی مدعی شد که سوریه نیروگاه‌های هسته‌ای مخفیانه در دیرالزور احداث کرده‌است که این اقدام نقض صریح معاهده منع انتشار سلاح هسته‌ای و تعهدات سوریه در این زمینه است.

ژئو سنیر اظهار داشت که آژانس بین المللی انرژی اتمی و جامعه بین الملل باید ۱۰ سال پیش کاری می‌کردند و اکنون باید تدابیری را در این راستا اتخاذ کنند.

سنیر همچنین خواستار تحقیقات قوی و دقیق آژانس بین المللی انرژی اتمی در مورد فعالیت‌های

هسته‌ای ایران شد و ادعا کرد که برنامه هسته‌ای سری ایران کاملاً مستند است.

رژیم صهیونیستی در حالی این ادعا را مطرح می‌کند و خواستار تحقیق در مورد برنامه هسته‌ای دیگر کشورها به خصوص ایران است، که خود یکی از طرف‌های دارنده سلاح هسته‌ای است و از عضویت در پیمان‌نامه منع گسترش سلاح‌های هسته‌ای خودداری می‌کند و اجازه نمی‌دهد که فعالیت‌های هسته‌ای این رژیم تحت نظارت آژانس بین المللی انرژی اتمی قرار گیرد.

کشورهای مختلف بارها خواستار وادار کردن رژیم صهیونیستی به عضویت در «ان پی تی» شده‌اند اما تاکنون این رژیم اعتنایی به این خواسته‌ها نشان نداده است.

اهرم فشار اقتصادی ایران، در دستان اسرائیل

در طی چند روز گذشته وزیر دارایی اسرائیل موشه کحلون در سفر به ایالات متحده، با همتای امریکایی خود استفان منشونیا، در خصوص ایجاد گروه کاری مشترک دیدار نمود. متخصصین این دو کشور با کمک اعضای این گروه، برنامه‌ای برای تسریع تحریم‌های اقتصادی علیه ایران پایه گذاری نموده‌اند.

از سویی، مسئولیت یک سری تحریم‌های اقتصادی علیه ایران بر عهده وزارتخانه‌های دارایی ایالات متحده و اسرائیل می‌باشد. موشه کحلون در این خصوص گفت: «تحریم‌های اعمال شده علیه ایران برای امنیت اسرائیل و برای امنیت کل جهان سودمند است»

تحریم‌های اقتصادی اعمال شده توسط دولت آمریکا علیه ایران کارآمد بوده است. با این تحریم‌ها، تهدید رژیم ایران برای اسرائیل و کل جهان آزاد کمتر شده است. گروه کاری مشترک ما با آمریکا؛ نقش بسیار مهمی در تقویت تحریم‌ها علیه ایران بازی کنند، و این موضوع بسیار مهم است و به نفع اسرائیل می‌باشد.»

غرب آسیا

روزها و شب‌های ولیعهد در کشتی سپری می‌شود!!

افشاگر مسائل خاندان سعودی «مجتهد» فاش کرد: نگرانی و ترس محمد بن سلمان در ماه‌های اخیر بیش از پیش شده‌است تا جایی که وی همه وقتش را در کشتی خود در دریای سرخ بین جده و (منطقه اقتصادی) نیوم می‌گذراند و هرگاه ناچار شود برای حضور در مناسبت‌ها یا دیدار با مهمانان خارجی به جده می‌رود. مجتهد نوشت: بن سلمان برای حفاظت از خود به نیروهای داخلی اعتماد ندارد و در حال حاضر مزدوران خارجی را که تعلیم داده شده‌اند و با موساد هماهنگ هستند به خدمت گرفته‌است. بن سلمان فقط وقتی برای حضور در مناسبت‌ها و جشن‌ها از دریا به خشکی می‌آید به طور مستقیم از مزدوران کمک نمی‌گیرد. اوضاع داخل خاندان حاکم بسیار پرتنش است. بن سلمان از خشم داخل خاندان آگاه است و در حال حاضر نمی‌داند آیا آنها را بیشتر سرکوب کند یا این که عقب نشینی کند و با آنها خوش رفتار شود.

تمرینات ناتو در باکو برگزار شد!

تمرینات ارزیابی بالگردهای ارتش جمهوری آذربایجان در قالب برنامه امکانات عملیاتی ناتو با مشارکت متخصصان نیروی هوایی ترکیه در باکو برگزار شد. بر اساس گزارش روز شنبه ۳۱ شهریور وزارت دفاع جمهوری آذربایجان، در این تمرینات که روز جمعه برگزار شد، سطح مطابقت تجهیزات و وسایل مخابراتی و نیز امکانات عملیاتی بالگردهای ارتش جمهوری آذربایجان با استانداردهای ناتو ارزیابی شده است. این تمرینات با استفاده از بالگردهای ارتش جمهوری آذربایجان انجام و همچنین امکانات اجرای عملیات تاکتیکی آنها مورد ارزیابی قرار گرفته است. این تمرینات با حضور گروه بازرسی ناتو و متخصصان نیروی هوایی ترکیه برگزار شده است.

روابط جمهوری آذربایجان و ناتو از سال ۱۹۹۴ میلادی ادامه دارد و دو طرف در حوزه‌های مختلف از جمله آموزش نظامیان آذربایجانی براساس استانداردهای ناتو، عملیات مین زدایی در برخی مناطق جمهوری آذربایجان و مشارکت در عملیات حفاظت صلح در افغانستان همکاری می‌کنند.

ماموریت صلح نیروی نظامی جمهوری آذربایجان در قالب ناتو نیز از ماه نوامبر سال ۲۰۰۲ در افغانستان آغاز شده و در حال حاضر در مجموع ۱۲۰ نظامی جمهوری آذربایجان و نیز دو پزشک نظامی این کشور در ماموریت‌های بین‌المللی صلح در افغانستان حضور دارند.

گروهی از نظامیان جمهوری آذربایجان پیش‌تر ماموریت‌های نظامی در قالب ناتو در عراق و کوزوو داشتند.

حلبوسی سکان پارلمان عراق را در دست گرفت.

پارلمان عراق پس از کش و قوس‌های فراوان شنبه ۲۴ شهریور موفق شد «محمد الحلبوسی» را به عنوان رئیس چهارمین دور پارلمان انتخاب کند. حلبوسی با نام کامل «محمد ریکان حدید حلبوسی» در سال ۱۹۸۲ در شهرستان «الکرمه» استان الأنبار به دنیا آمد.

او عضویت در حزب «الحل» به رهبری «جمال کربولی» و پارلمان عراق (۲۰۱۴) و ریاست کمیته مالی پارلمان این کشور را در کارنامه سیاسی خود دارد و در سال ۲۰۱۷ از سوی شورای استانداری استان الأنبار، به عنوان استاندار این استان انتخاب شد.

حلبوسی در چهارمین دور انتخابات پارلمانی عراق ریاست لیست «الأنبار هویتنا» را بر عهده داشت و توانست با کسب ۴۰ هزار رأی بیشترین رأی را در مقایسه با سایر نامزدها به دست بیاورد. او روز جمعه از سوی ائتلاف سنی «محور ملی» در پارلمان عراق به عنوان نامزد این ائتلاف جهت تصدی ریاست پارلمان معرفی شد.

نمایندگان پارلمان عراق در جلسه روز شنبه خود، با ۱۶۹ رأی از مجموع ۲۹۸ رأی، حلبوسی را به عنوان چهارمین رئیس پارلمان عراق انتخاب کردند. بر اساس رویه سیاسی، رئیس پارلمان عراق باید از بین نمایندگان سنی انتخاب شود.

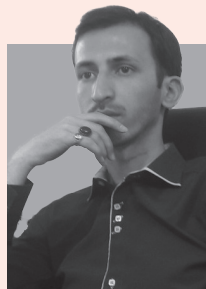

رژیم صهیونیستی

دشمن شناسی عبارت است از اینکه؛ دشمنت را بشناس و بدان که درباره تو چگونه می‌اندیشد. با این الگو ما دشمن خود را بهتر شناخته و دستگاه تحلیلی و ذهنی آنان را بهتر می‌شناسیم.

بنابر اصل «مقدمه الواجب کالواجب» همان‌طور که مقدمه نماز واجب یعنی وضو، واجب می‌باشد؛ برای ملت‌هایی که شعار محو اسرائیل جزء جدا نشدنی تفکر و اعتقادات اوست — و تهیه بخشی از مقدمات فریضه نابودی رژیم غاصب قدس، از باب همین تلقی و برداشت قلمداد می‌شود — ضروری است برای مقابله با این دشمن بنیادی، آن را به خوبی بشناسیم.

میثم عرب سرخی
کارشناسی ارشد مدیریت دانشگاه امام صادق (ع)
مدرس و پژوهشگر

روزی که آسمان گریست!!

به مناسبت سالروز جنایت صبرا و شتیلا در سپتامبر ۱۹۸۲

آمریکا که همواره ژست بشر دوستانه به خود می‌گیرد، از دیرباز در قبال قتل عام زنان و کودکان فلسطینی به دست جنایتکاران رژیم صهیونیستی نه تنها سکوت کرده، که عمل وحشیانه آنان را با عنوان دفاع، توجیه کرده است. ساعت ۵ بامداد روز چهارشنبه ۱۳۶۱/۶/۲۴ هـ.ش. (برابر با ۱۵ سپتامبر ۱۹۸۲)، نیروهای زرهی و چترباز ارتش اسرائیل وارد بیروت غربی شدند. یکی از ستون‌های اصلی این نیروها با پیشروی خود، در کنار اردوگاه‌های «صبرا» و «شتیلا» مستقر شدند. در ساعت ۹ بامداد، آریل شارون که بر بالای موضع دیده بانی پُست فرماندهی ارتش رژیم صهیونیستی مشرف بر صبرا و شتیلا ایستاده بود، به ژنرال‌های خود می‌گفت: «هرچه سریع‌تر ترتیبی بدهید که نیروهای مسیحی فالانژ تحت نظارت ارتش اسرائیل وارد اردوگاه‌های فلسطینی شوند ...»

و «مرفا». آنها مواضع تخلیه شده توسط تفنگداران دریایی آمریکایی را اشغال کردند.

صبح چهارشنبه پایان نیافته بود که تانک‌ها و زره پوش‌های اسرائیلی در تمام راه‌ها و ورودی‌های اصلی مستقر شدند. شفیق وزان، نخست وزیر لبنان، با ارسال تلگرافی در مورد حمله اسرائیل، به ریگان رئیس جمهور وقت آمریکا اعتراض کرد؛ اما ریگان به وی پاسخ داد: «اسرائیل معتقد است که بعد از کشته شدن بشیر جمیل، این یک پیشروی محدود برای حفظ امنیت است.»

وزیر دفاع وقت رژیم صهیونیستی گفت: «من نمی‌خواهم حتی یک نفر از همه کسانی که داخل اردوگاه‌ها هستند، باقی بماند.»

نیروهای ملی لبنان تا پای جان از بیروت دفاع کردند و در چندین محور از جمله «الطریق الجدید» و «المزّعه» و «فاکهانی» و در کنار اردوگاه‌ها و منطقه «الروشه»، درگیر

دقایقی پس از فرمان، شارون سوار بر اتومبیل خود و همراه اسکورت‌های نظامی، به سوی مقر حزب کتائب در منطقه «کرانیتینا» رفت. وزیر دفاع رژیم صهیونیستی، از رفتن فالانژها به درون اردوگاه‌ها همراه با نیروهای ارتش اسرائیل، سخن به میان آورده و درباره باقیمانده رزمندگان فلسطینی در بیروت غربی گفت: «من نمی‌خواهم حتی یک نفر از همه کسانی که داخل اردوگاه‌ها هستند، باقی بماند.»

وی بعد از ظهر آن روز در «بیکفیه» با «پیرجمیل» (پدر بشیر جمیل، بنیانگذار حزب فالانژ در لبنان) ملاقات کرد. بعد از کنار زدن ارتش لبنان، نیروهای اسرائیلی به طرف بیروت غربی پیش رفتند. آنها از شش محور حمله کردند. سه محور از طریق راه‌های اصلی که سربازان اسرائیلی ده روز پیش آنها را از مین‌ها و سنگرها پاکسازی کرده بودند، و سه محور دیگر از طریق منطقه «مزه»

فرودگاه بین المللی بیروت مشرف است، شاهد سرازیر شدن سیلی از کامیون‌ها و نفربرهای زرهی به یکی از باندهای فرودگاه که در نزدیکی قرارگاه اسرائیلی‌ها قرار داشت، بودند. شاهدان عینی گفتند که نفربرها حامل سربازانی در لباس شبه نظامیان فالانژ بوده که از دو سو سرازیر می‌شدند؛ یکی از جاده جنوب لبنان «دژ سَعْدَ حَدَّاد» و دیگری از بیروت شرقی «دژ کتائب». منابعی در ارتش لبنان، گفته‌های اهالی شویفات را تأیید کردند. ساعت چهار بعد از ظهر، کاروان قاتلان به مرز اردوگاه‌ها که در محاصره نیروهای اسرائیلی بود، رسیدند. سربازان راه را برای این کاروان باز کردند و با گلوله باران شدید وارد اردوگاه‌ها شدند.

در شامگاه پنجشنبه ۱۳۶۱/۶/۲۵ هـ.ش. (۱۶ سپتامبر ۱۹۸۲)، در زیر نور خمپاره‌های منوری که ارتش اسرائیل شلیک کرده و منطقه عملیات را کاملاً روشن می‌ساخت، افسران اطلاعات ارتش اسرائیل، از پشت بام مقر ژنرال «آموس یارون» و نیز از یک گیرنده رادیویی، در جریان چگونگی عملیات فالانژها در اردوگاه‌ها قرار می‌گرفتند. یک افسر رابط موساد، در

نبردهای بی‌امان شدند. بعد از ظهر چهارشنبه، تانک‌های اسرائیلی اردوگاه‌های صبرا و شتیلا را محاصره کرده، آنها را زیر آتش توپخانه خود گرفتند. در این میان سربازان مشغول بازرسی خانه‌های مجاور اردوگاه‌ها شدند و سپس روی ساختمان‌های نزدیک و مشرف بر اردوگاه‌ها سنگر گرفتند. با فرا رسیدن شب، نیروهای اسرائیلی، برق بیروت غربی را قطع کردند.

نبردها در بامداد پنجشنبه ۲۵ شهریور (۱۶ سپتامبر) ادامه داشت، اما نیروهای اسرائیلی بیروت غربی را به کنترل خود در آورده و ارتباط هر منطقه‌ای را با دیگری قطع و اعلام منع عبور و مرور کردند و به مردم دستور دادند که از خانه‌های خود خارج نشوند؛ سپس همه راه‌های منتهی به پایتخت را بستند و یورش به خانه‌ها و جمع‌آوری سلاح و بازداشت‌ها آغاز شد.

ظهر پنجشنبه، اسرائیلی‌ها با بیش از ۱۵۰ تانک و ۱۰۰ نفربر و ۱۴ زره پوش حامل انواع توپ و ۲۰ دستگاه بولدوزر، اردوگاه‌های صبرا و شتیلا را در محاصره خود داشتند. بعد از ظهر آن روز، اهالی شهرک «شویفات» که به

تفنن و سرگرمی به شمار می‌آمد، تشکیل شده بودند. در میان جنایتکاران فالانژ، زنانی نیز به چشم می‌خوردند که وحشیانه در کشتارها شرکت می‌کردند.

گزارش‌هایی که از اردوگاه‌های صبرا و شتیلا ارسال می‌شد، حاکی از اوج وحشیگری و جنایت بود. برخی از مشاهدات خبرنگاران که در بعضی مطبوعات به چاپ رسید، جوّی از وحشت در میان مردم ایجاد کرد. در یکی از این گزارش‌ها آمده بود: «بوی مرگ و انبوه مگس و اجساد روی هم انباشته، همه جا را گرفته ... دست‌ها و پاها به هم گره خورده است. انگار از قساوت مرگ به هم پناه آورده بودند. گلوله‌ها را در سرشان خالی کرده بودند. سر عده‌ای دیگر را قطع کرده بودند. چشمانشان باز و متشنج مانده بود. مرگ هم توانسته بود رعب و وحشت را، به ویژه در

سراسر این مدت در مقر فالانژها در «کرانیتینا» بود. مقام‌های اسرائیلی، در ساعت ۱۹ بعد از ظهر نخستین خبر رادیویی را درباره چگونگی کشتاری که در حال انجام بود، دریافت کردند. نیروهای مسیحی فالانژ، بی رحمانه هر انسان زنده‌ای را که یافتند، ابتدا مورد اذیت و آزار قرار داده، سپس به قتل رساندند. روش کشتار به فجیع‌ترین شکل ممکن بود. با کارد شکم زنان حامله دریده شد، سرها از تن جدا گردید و با سرنیزه بر روی بدن خونین کودکان و زنان، نشان صلیب کشیده شد.

یک افسر فالانژ، پشت بی سیم، از فرماندهی عملیات پرسید: با پنجاه زن و کودکی که به محاصره در آورده‌ام چه کنم؟

«ایلی حقیقه»، فرمانده شبه نظامیان مسیحی، با عصبانیت، پاسخی تکان دهنده بر زبان آورد که از تمامی بی سیم‌های منطقه به گوش رسید. ایلی حقیقه در پاسخ افسر فالانژ گفت: این آخرین باری باشد که این چیزها را از من می‌پرسی ... خودت که بهتر می‌دانی باید چه کار بکنی!

دقایقی بعد، پشت بی سیم، صدای یکی از فرماندهان فالانژ به گوش رسید که می‌پرسید با چهل و پنج مرد فلسطینی که دستگیر کرده، چه بکنند؟ و لحظاتی بعد، رگبار گلوله که بر سر و روی زنان و کودکان می‌بارید، در قهقهه فالانژها گم شد. شبه نظامیان فالانژ، از مسیحیان افراطی که کشتار و جنایت برایشان

اجساد دست بسته بیست نوجوان پانزده، شانزده ساله ردیف شده بود. آنها دیگر نه مدرسه را خواهند دید، و نه معلمان و دوستانشان، آنها را ...

بالای تلی از آوار، جسد دختری چهار ساله افتاده است. در میان خرابه‌های خانه ویران شده خود، دنبال مادرش می‌گشت که قاتلان او را دیده و گلوله‌های خود را در تنش خالی کرده بودند. در کنار جسدی که سر آن از هم پاشیده بود، زنی کارت شناسایی آلوده به خونی به دست گرفته و فریاد می‌زند: این برادر من است ... لبنانی است نه فلسطینی.

در کوچه‌ای، دو دختر یازده یا دوازده ساله افتاده‌اند، قاتلان قبل از خالی کردن گلوله در سرشان، آنان را مورد تجاوز قرار داده بودند. در جای دیگری، بولدوزرهای اسرائیلی، آوار تعدادی جسد ریخته بودند. از میان سنگ‌ها و خاک‌ها، دست زن بارداری دیده می‌شود، می‌خواسته کارت شناسایی لبنانی‌اش را نشان دهد که مهلتش نداده بودند. کارت شناسایی هنوز در دستش بود. در خانه‌ای دیگر، همه افراد خانواده در

چشم‌ان کودکان، برطرف‌کنند. چند متر جلوتر، جسد پنج زن و تعدادی کودک، روی تلی از خاک به پشت افتاده ... از جمله یک زن که اجزای بدنش مثله شده بود و در کنارش سر بریده دختری با نگاهی خشمگینانه به قاتلان، دیده می‌شود؛ و دختری دیگر، تقریباً سه ساله در لباسی سفید، آغشته به خون و گل، و سری از هم پاشیده با گلوله ... در کنار

در کوچه‌ای، دو دختر یازده یا دوازده ساله افتاده‌اند، قاتلان قبل از خالی کردن گلوله در سرشان، آنان را مورد تجاوز قرار داده بودند. در جای دیگری، بولدوزرهای اسرائیلی، آوار خانه‌ها را روی تعدادی جسد ریخته بودند. از میان سنگ‌ها و خاک‌ها، دست زن بارداری دیده می‌شود، می‌خواسته کارت شناسایی لبنانی‌اش را نشان دهد که مهلتش نداده بودند. کارت شناسایی هنوز در دستش بود.

خانه‌ای نیمه ویران، زن جوانی در حالی که طفل شیرخوارش را در آغوش گرفته، به رو افتاده است. تلاش کرده بود خود و کودکش را از چنگ قاتلان نجات دهد، اما جنایتکاران از پشت او را به رگبار بسته بودند. گلوله‌ها از بدنش عبور کرده و در بدن طفل شیرخوارش نشسته بود. در کنار دیواری،

شدن ۴۷۰ نفر در این حادثه اعتراف کرد.

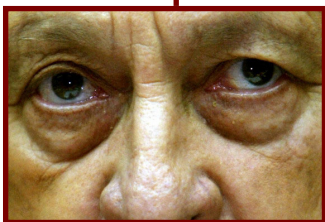
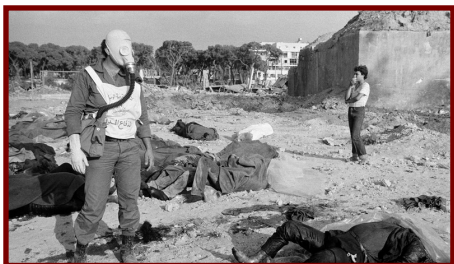
اردوگاه‌های صبرا و شتیلا که در جنوب بیروت واقع است فلسطینی‌هایی را در بر می‌گرفت که از همان آغاز اشغال فلسطین یعنی سال ۱۳۲۷ در این اردوگاه پناه گرفته بودند و بیشتر، از ساکنان منطقه «الجلیل» در شمال فلسطین اشغالی می‌باشند.

حین غذا خوردن به رگبار بسته شده بودند. بشقاب‌ها نیم خورده مانده بود. در خانه‌ای دیگر، قاتلان شکم زن بارداری را از هم دریده بودند.»

و بدینسان بود که محصول حمله خونبار اسرائیل به لبنان، نتیجه‌ای جز هزاران هزار جسد در خون آغشته، ویرانی، کشتار و ناآرامی در بر نداشت و این نبود جز با حمایت آمریکا. در فاصله روزهای ۲۵ تا ۲۷ شهریور سال ۱۳۶۱ در اردوگاه‌های فلسطینی صبرا و شتیلا در جنوب بیروت جنایاتی اتفاق افتاد که هنوز بعد از گذشت ۳۶ سال ابعاد آن به طور کامل روشن نشده است. این جنایت خوفناک در حالی صورت گرفت که بر اساس یک توطئه برنامه‌ریزی شده هیچ منبع خبری مستقل در منطقه حضور نداشت و همین امر باعث شده است تا ابعاد این جنایت تاکنون همچنان در ابهام بماند. این درحالی است که روزنامه «یدیعوت آخارونوت» به عنوان معدود منبع گزارش خبری در ۲۵ آذرماه ۱۳۶۱، فقط به کشته

در پی این تحولات و به موازات آن با فشارهای آمریکا و سازمان ملل، یاسر عرفات رئیس ساف مجبور شد به تونس برود. او رفت ولی برخلاف وعده‌های صهیونیست‌ها، محاصره نظامی بیروت همچنان ادامه یافت. صهیونیست‌ها با تقویت گروه طرفدار خود در لبنان، بشیر جمیل را به ریاست جمهوری رساندند ولی عمر

حکومت وی بیش از سه هفته دوام نیافت و در جریان انفجار بمب به همراه ۱۸ نفر از اعضای حزب کتائب کشته شد.

فاجعه صبرا و شتیلا اولین و آخرین جنایت صهیونیست‌ها نبوده است ولی بدون تردید یکی از خونبارترین جنایات است که پرده از چهره کریه و ماهیت پلید صهیونیست‌ها برداشت و جهانیان را با ددمنشی‌ها و سبوعیت این رژیم و حامیان آن بیشتر آشنا کرد. ابعاد این جنایت تا به آن حد تکان دهنده بوده است که غربی‌ها که در حمایت از رژیم غاصب صهیونیستی از هیچ اقدامی فروگذار نکرده‌اند، مجبور شدند صدای اعتراض خود را بلند کنند و حتی هم اکنون پرونده آریل شارون به عنوان قاتل هزاران کودک و بزرگ فلسطینی در صبرا و شتیلا در دادگاهی در بلژیک در جریان است. هرچند، این دادگاه به سبب نفوذ قدرتمند لابی صهیونیسم در غرب، قدرت اعمال مجازات علیه شارون را ندارد، ولی تا همین حد می‌تواند بیانگر نفرت و انزجار جهانیان از صهیونیست‌ها باشد و فاجعه صبرا و شتیلا را به عنوان لکه ننگی بر پیشانی صهیونیسم نزد افکار عمومی جهان زنده نگه‌دارد.

شهاب شهسواری
پژوهشگر حوزه منطقه

چالش ابر قدرت‌ها در مدیترانه

«یک جاده: یک کمر بند» به سرزمین‌های اشغالی فلسطین

همزمان با گسترش حضور نظامی روسیه در شرق مدیترانه، چین هم چتر تجاری خود را بر سواحل شرقی مدیترانه پهن می‌کند. ماجراجویی تازه تجاری پکن در سرزمین‌های اشغالی فلسطین است: جایی که به تازگی دو کمپانی چینی مناقصه توسعه و بهره برداری دو بندر تجاری را برنده شده‌اند. بر اساس گزارش رسانه‌های اسرائیلی کمپانی گروه بین‌المللی شانگهای پورت چین، برنده مناقصه بهره برداری از بندر حیفا در سواحل شرقی دریای مدیترانه شده است. یک کمپانی دیگر چینی به نام CHEC (کمپانی مهندسی بندر چین) توسعه بندر اشدود را برعهده گرفته است. پروژه‌های تازه چین در سرزمین‌های اشغالی، بخشی از برنامه بلندپروازانه پکن با عنوان «یک جاده، یک کمر بند» است که از سواحل شرقی چین تا اروپا را از طریق چندین مسیر زمینی و دریایی پوشش می‌دهد. پکن قرار است تا سال ۲۰۴۹ معادل هشت هزار میلیارد دلار در کشورهای مختلف مسیر «یک کمر بند: یک جاده» سرمایه گذاری کند. توسعه و بهره برداری بلندمدت دو بندر تجاری در سرزمین‌های اشغالی فلسطین، بخشی از این پروژه بلندمدت است.

اتحاد غیرمنتظره

در شرایطی که تل‌آویو به عنوان بزرگ‌ترین متحد امریکا در غرب آسیا همواره در سیاست خارجی دنباله‌رو سیاست‌های واشنگتن محسوب می‌شود، افزایش پیوندهای تجاری و اقتصادی میان چین و اسرائیل در شرایطی که کاخ سفید به سختی علیه گسترش نفوذ پکن در جهان تلاش می‌کند، غیرمنتظره به نظر می‌رسد. طی سال‌های اخیر سرمایه‌گذاری‌های چین در صنایع اسرائیلی به شدت افزایش یافته است.

مدیریت و بهره‌برداری طرح توسعه بندر حیفا در سواحل دریای مدیترانه که قرار است ۳ سال دیگر افتتاح شود، برای مدت ۲۵ سال در اختیار کمپانی چینی گروه بین‌المللی شانگهای پورت قرار می‌گیرد. گسترش نفوذ چین در سواحل مدیترانه، گامی تازه از سوی پکن برای توسعه نفوذ خود در آب‌های بین‌المللی است.

به گزارش شورای روابط خارجی امریکا سال ۲۰۱۶ چینی‌ها ۱۶ میلیارد و ۵۰۰ میلیون دلار سرمایه‌گذاری مستقیم در فناوری‌های نو در سرزمین‌های اشغالی انجام داده‌اند و توافقنامه‌هایی برای

سرمایه‌گذاری معادل ۲۵ میلیارد دلار دیگر در اسرائیل امضا کرده‌اند. بر اساس گزارش نیوزویک، مدیریت و بهره‌برداری طرح توسعه بندر حیفا در سواحل دریای مدیترانه که قرار است ۳ سال دیگر افتتاح شود، برای مدت ۲۵ سال در اختیار کمپانی چینی گروه بین‌المللی شانگهای پورت قرار می‌گیرد. گسترش نفوذ چین در سواحل مدیترانه، گامی تازه از سوی پکن برای توسعه نفوذ خود در آب‌های بین‌المللی است. همزمان حضور چین در سواحل مدیترانه و روابط نزدیک‌تر چین و اسرائیل می‌تواند اثر مستقیم بر نفوذ امریکا در منطقه غرب آسیا و جنوب اروپا داشته باشد. روابط نظامی و امنیتی میان چین و اسرائیل به دلیل فشارهای واشنگتن طی سال‌های گذشته گسترش زیادی پیدا نکرده است. اما گسترش نفوذ اقتصادی چین در سرزمین‌های اشغالی می‌تواند آینده روابط نظامی و امنیتی چین را نیز با رژیم صهیونیستی تحت تأثیر قرار دهد.

اسرار اتمی

و حمل و نقل است که از دو مسیر دریایی و زمینی با مشارکت دهها کشور خارجی انجام می‌شود. مسیرهایی از چین به روسیه، ترکیه، اندونزی، بنگلادش و پاکستان از طریق خط آهن و جاده و یک مسیر دریایی از طریق اقیانوس هند، دریای سرخ، کانال سوئز و مدیترانه به قلب اروپا. برای مسیر دریایی اتصال چین به اروپا، امنیت آب‌های بین المللی و نشانه‌گذاری مسیر نفوذ چین یکی از اولویت‌های اصلی چین به عنوان دومین اقتصاد بزرگ جهان است. به همین دلیل است که چین سرمایه گذاری‌های خود در پروژه‌های بندری در این مسیر بسیار گسترش داده و از بندر هامبانتوتا در سریلانکا تا گواددر در پاکستان، از بندر جیبوتی در شاخ آفریقا تا حيفا در سرزمین‌های اشغالی فلسطین، چینی‌ها قراردادهای بسیار بلندمدتی برای اداره و بهره برداری بنادر بزرگ تجاری و نظامی امضا کرده‌اند. هرچند قرارداد بهره برداری از بندر حيفا

به گزارش نیوزویک، گروهی از مراکز مطالعاتی و امنیتی رژیم صهیونیستی نسبت به خطرات امنیتی احتمالی چنین سرمایه گذاری‌هایی برای اسرائیل هشدار داده‌اند. به نوشته تایمز اسرائیل بندر حيفا در نزدیکی محل پهلوگیری زیردریایی‌های مسلح به سلاح اتمی اسرائیل قرار دارد. به نوشته نیوزویک شائول چورف، ژنرال اسرائیلی و سرپرست کمیسیون انرژی هسته‌ای رژیم صهیونیستی اخیراً در کنفرانس امنیتی مدیترانه شرقی در دانشگاه حيفا گفته است که باید سازوکارهای تازه‌ای برای ارزیابی امنیتی سرمایه گذاری‌های وسیع چین در اسرائیل ایجاد شود.

نگرانی‌های امریکا

پروژه «یک جاده: یک کمربند» چین مجموعه‌ای از پروژه‌های اقتصادی، تجاری

همزمان توانایی‌ها زیربنایی ارتباطی بندر به سادگی می‌تواند برای نفوذ به شبکه ارتباطی و اطلاعاتی ارتش امریکا استفاده شود.»

رقابت سه جانبه در مدیترانه

بر اساس برآورد موسسه تیلور اندا فرانسیس ارتش ایالات متحده در واکنش به افزایش نفوذ و قدرت نظامی چین، تمرکز خود را از اروپا و غرب آسیا به خلیج فارس و شرق آسیا انتقال داده است. ناوگان ششم نیروی دریایی امریکا در بندر ناپل ایتالیا به عنوان بازوی دریایی امریکا در مدیترانه همچنان فعال است، اما با کاهش تمرکز سیاست خارجی امریکا بر چتر امنیتی این کشور در اروپا، دریای مدیترانه طی سال‌های گذشته به مرکز توجه ارتش روسیه تبدیل شده است که با استفاده از بندر طرطوس در خاک سوریه، توان دریایی فرامرزی خود را در این دریا نسبت به گذشته بسیار گسترده‌تر کرده است. حالا در کنار روسیه و امریکا، چین هم به معادله مدیترانه اضافه می‌شود. به نوشته نیوزویک، دولت کمونیست چین، دهه‌ها در پیگیری سیاست‌های سنتی ضد امپریالیستی از تأسیس پایگاه‌های نظامی فرامرزی خودداری می‌کرد، اما این سیاست‌ها در طول سال‌های اخیر و با گسترش نیازهای امنیتی چین در حال تغییر است. متیو دوشاتل، کارشناس سیاست خارجی چین در شورای روابط خارجی اروپا به نیوزویک می‌گوید: «چین در حال تبدیل شدن به یک قدرت موثرتر جهانی است و مجبور است تا از منافع و سرمایه‌گذاری‌های بین‌المللی خود بیشتر محافظت کند.»

شامل بخش نظامی نمی‌شود، اما منتقدان این قرارداد معتقدند که سیطره اقتصادی چین بر اسرائیل، نهایتاً می‌تواند بر گسترش نفوذ نظامی و امنیتی پکن موثر باشد. به گفته ژنرال چورف، قرارداد بهره‌برداری از بندر حیفا موادی دارد که نهایتاً ممکن است باعث محدودیت یا حتی جلوگیری از همکاری‌های نظامی و امنیتی در این بندر با نیروی دریایی ایالات متحده امریکا شود. شی جین پینگ، رئیس‌جمهور چین اهداف نظامی و امنیتی چین در گسترش نفوذ تجاری خود را پنهان نمی‌کند. رئیس‌جمهور چین با طرح «تلفیق سیاست‌های نظامی و غیرنظامی» خواستار «به کارگیری تمامی زمینه‌های توسعه اقتصادی چین برای گسترش برنامه دفاعی» این قدرت جهانی شده است.

مدیریت و بهره‌برداری طرح توسعه بندر حیفا در سواحل دریای مدیترانه که قرار است ۳ سال دیگر افتتاح شود، برای مدت ۲۵ سال در اختیار کمپانی چینی گروه بین‌المللی شانگهای پورت قرار می‌گیرد. گسترش نفوذ چین در سواحل مدیترانه، گامی تازه از سوی پکن برای توسعه نفوذ خود در آب‌های بین‌المللی است

ژنرال امریکایی بازنشسته گری رافهد به نیوزویک می‌گوید که حتی حضور مطلقاً غیرنظامی چین در بنادر اصلی اسرائیل در سرزمین‌های اشغالی می‌تواند بر همکاری‌های نظامی میان ایالات متحده و رژیم صهیونیستی تأثیر بگذارد. به گفته رافهد «بهره‌برداران چینی بندر به سادگی می‌توانند تمامی جایگاه‌های ناوگان نظامی امریکا را از نزدیک رصد کنند و به تمامی تجهیزاتی که برای تأسیسات نظامی نزدیک ارسال می‌شود دسترسی داشته باشند.

مقاومت اسلامی

مقاومت، به معنای دفاع، ایستادگی، تسلیم خواسته طرف مقابل نشدن و تلاش در جهت تحقق بخشی به اراده خویشتن، مفهوم وسیعی است که در همیشه تاریخ بشر و در همه عرصه ها و حتی در دو جبهه حق و باطل وجود داشته و دارد. مقاومت حق در برابر باطل و یا باطل در مقابل حق. اما آنجا که این مقاومت، بر اساس آموزه های اسلام شکل می گیرد، مقاومت اسلامی نام خواهد داشت. جمهوری اسلامی ایران از بدو شکل گیری تاکنون، اهداف خود را بر برپایی حکومت اسلامی در ایران منحصر نکرده، بلکه خود را به آزادی و بیداری سایر ملل مظلوم جهان و حمایت از حقوق آنان معطوف می داند.

در این بخش از ماهنامه که مختص به بررسی محور مقاومت می باشد، با بررسی آخرین وضعیت میدانی منطقه و با استفاده از تحلیل های اساتید متخصص در این زمینه، سعی در ارائه شناخت دقیق از اوضاع منطقه برای مخاطبان داریم.

دکتر مجید صفاتاج
کارشناس مسائل منطقه، استاد دانشگاه
و پژوهشگر

آتش در لانه کرکس ها، درس ایران برای عاقلان

درگیری‌های مسلحانه در مناطق مرزی کردستان ایران و عراق پیشینه‌ای طولانی دارد. چه پیش از انقلاب اسلامی در ایران و چه پس از آن و حتی در زمان جنگ تحمیلی این درگیری و کشمکش‌ها که اکثر آنها نیز شکل مسلحانه داشته؛ همچنان ادامه دارد. با سقوط رژیم بعثی صدام در عراق و تشکیل اقلیم کردستان در این کشور، دورنمایی در اذهان به وجود آمد که بالاخره و پس از مدت‌ها، آرامش به این منطقه زیبا و استراتژیک باز خواهد گشت و مردم ستم‌دیده این مناطق نیز می‌توانند روی آرامش را ببینند.

حضور تروریست‌های تجزیه‌طلب و خشونت‌طلبی که هدف‌شان آسیب رساندن به شهروندان کرد ایرانی است مقابله کنند. متن این بیانیه به شرح زیر است:

«شهدای کردستان مظلوم‌ترین و البته غیورترین مردان و زنان ایران بزرگ و سرافراز هستند که از ابتدای‌ترین روزهای انقلاب اسلامی در بهمن ۱۳۵۷ تا شاید ساعاتی قبل و یا روزهای اخیر و حداکثر ماه گذشته خبر شهادتشان نقش پرچم سه رنگ ایران را از خزر تا خلیج فارس به اهتزاز در آورده است. بی‌شک خون‌های پاک‌ی که برای اعتلای ایران بزرگ بر زمین ریخته است، نخواهد گذاشت تا نامردی‌ها و بی‌کفایتی‌ها و البته خیانت‌ها به سرانجامی برسد و این خون‌ها خود نگهبان محکم و استواری است تا همچون دژ بزرگی از کشورمان محافظت کند.»

خانواده شهدای ترور کردستان و قربانیان تروریسم و افراطی‌گری در سال‌های اخیر به صورت خودجوش تلاش کردند تا حضوری فعال در عرصه جامعه کردستان داشته و مطالبات به حق مردم کرد را پیگیری کنند.

با وجود تلاش‌های جمهوری اسلامی ایران و دولت اقلیم کردستان که مناسبات نزدیک و دیرینه‌ای در دوران مبارزه با رژیم صدام با یکدیگر داشتند اما هنوز این منطقه دستخوش اقداماتی است که موجب واکنش‌های تند می‌شود و دامنه این واکنش‌ها به برخوردهای نظامی می‌انجامد. زیرا در ماه‌های اخیر، احزاب کرد و گروهک‌های تروریستی دموکرات و کومله و پژاک، فعالیت‌های مسلحانه خود را علیه جمهوری اسلامی ایران از سر گرفته بودند و بر آغاز مجدد مبارزه مسلحانه تاکید داشته‌اند.

عناصر مزدور آنها تیرماه گذشته، با حمله به پاسگاه مرزی قرارگاه حمزه سیدالشهدا(ع) نیروی زمینی سپاه واقع در روستای دری منطقه مریوان در استان کردستان و متعاقباً انفجار زاغه مهمات، تعداد ۱۰ تن از رزمندگان اسلام را به شهادت رسانده بودند. پس از این واقعه خانواده شهدای ترور کردستان و قربانیان تروریسم و افراطی‌گری در بیانیه‌ای از مسئولین قضایی و حافظان امنیت و تمامیت ارضی کشور درخواست کرده بودند با قاطعیت و صلابت با هر گونه

با توجه به همه شواهد و قرائن، پس از نفوذهای ترورها و خوش خدمتی‌های حزب دمکرات کردستان ایران (حدکا) به دشمنان ایران، سپاه پاسداران انقلاب اسلامی تصمیم به هدف قرار دادن مرکز و دفتر اصلی این گروهک در شمال عراق گرفت. حمله موشکی سپاه پاسداران به مقر حزب دموکرات کردستان در خاک این کشور دنباله همین سلسله برخوردهای نظامی و پاسخی به حملات گذشته این گروههای معاند است.

به دلیل نزدیکی مقرهای حزب دمکرات کردستان ایران (حدکا) و حزب دمکرات کردستان (حدک) هر دو حزب اعلام کردند مورد هدف قرار گرفته اند.

دمکرات کردستان (حدک) هر دو حزب اعلام کردند مورد هدف قرار گرفته اند. حزب دمکرات کردستان به کشته شدن دو تن از اعضای خود اعتراف کرده است

این گروهک با صدور بیانیه‌ای گفته که نمی‌داند حمله هوایی بوده یا موشکی، اما تایید کرده‌اند که ۹ تن از اعضای این گروهک به هلاکت رسیده و ۳۰ نفر دیگر زخمی شده‌اند.

بنابر گزارش عناصر این گروههای تروریستی، یک منطقه آموزشی، دو پایگاه سیاسی-نظامی و یک اردوگاه محل اقامت تروریست‌ها مورد هدف دقیق قرار گرفته است. آن گونه که منابع خبری وابسته به گروههای تروریستی ادعا کرده‌اند، در جریان این حمله موشکی دست کم ۱۱ تروریست کشته و ۳۵ تن زخمی شده‌اند که سرکردگان این گروهک‌های تروریستی نیز جزو زخمی‌ها هستند. این حملات همزمان با برگزاری جلسه مسئولان این گروهک انجام شده است.

شبکه کردستان ۲۴ وابسته به مسرور بارزانی، با اعلام این خبر که مقر حزب دمکرات کردستان ایران جناح حدک در کوی سنجد مورد حملات موشکی قرار گرفت. بیان داشت:

«دفتر اصلی حزب دمکرات کردستان در شهرستان کوی سنجد از توابع اربیل، هدف حمله موشکی قرار گرفته است.» این منبع به نقل از "ابراهیم جوکلی" نوشت:

«تعدادی موشک از جانب [خاک]

سپاه پاسداران انقلاب اسلامی در واکنش به تحرکات گروههای تروریستی تجزیه طلب و حملات به مرزبانان کشورمان که به شهادت شماری از ایشان منجر شده بود، بامداد روز شنبه مورخه ۱۳۹۷/۶/۱۷ با هفت فروند موشک زمین به زمین، مواضع نظامی گروهک تروریستی حزب دموکرات کردستان ایران و گروهک تروریستی حزب دموکرات در کوی سنجد واقع در حدود ۲۳۰ کیلومتری محل شلیک و ۶۶ کیلومتری مرز ایران و عراق را هدف قرار داد که منجر به کشته و زخمی شدن دهها تن از اعضای این گروهها از جمله سرکردگان آنها شد. موشک‌های شلیک شده به این مواضع نیز در امتداد این حملات بوده است.

به دلیل نزدیکی مقرهای حزب دمکرات کردستان ایران (حدکا) و حزب

ایران به دفتر مرکزی حزب [گروهک دمکرات] در فاصله ۶۵ کیلومتری مرز ایران اصابت کرده است.»

کردستان ۲۴ با بیان اینکه این حمله چند کشته و زخمی بر جا گذاشته است، نوشت که یک مسئول دیگر [در گروهک] گفته که پنج نفر کشته و بیش از ۳۵ نفر مجروح شده‌اند. اما برخی منابع دیگر تعداد کشته‌ها را ۱۱ نفر ذکر کرده‌اند.

طبق این گزارش، "مصطفی مولودی" دبیر کل و "خالد عزیزی" دبیر کل پیشین [گروهک] حزب دمکرات در میان مجروحان هستند.

این منبع به نقل از شاهدان عینی نوشت که تعدادی پهباد در آسمان منطقه دیده شده که احتمالاً ماموریت آنان ثبت حمله و نتیجه آن بوده است.

کردستان ۲۴ نوشت از ۲۲ سال پیش تاکنون به این منطقه حمله‌ای از جانب ایران نشده است.

در پی این حمله موشکی سپاه به محل استقرار و جلسه سران حزب دموکرات کردستان، سپاه پاسداران انقلاب اسلامی اطلاعیه ای صادر کرد. متن اطلاعیه به این شرح است:

در پی شرارت های ماه های اخیر گروهک های تروریستی وابسته به استکبار جهانی از اقلیم کردستان علیه مناطق مرزی جمهوری اسلامی ایران، که با اعزام تیم های متعدد تروریستی، ایجاد ناامنی و ارتکاب اعمال خرابکارانه و سلب امنیت و آرامش مردم غیور

بر اساس گزارشات موثق و مستند دریافتی در این عملیات، این مرکز توطئه علیه امنیت ملی ایران منهدم و ده ها تن از سران و عناصر مهم عملیاتی گروهک به هلاکت رسیده و زخمی شدند. این عملیات قاطع و ویرانگر نشان داد، فرزندان ملت ایران در "سپاه پاسداران انقلاب اسلامی" و سایر نیروهای مسلح و نهادهای اطلاعاتی و امنیتی کشور، مصمم به صیانت از مرزها و تمامیت ارضی جمهوری اسلامی ایران و دفاع از آرمانها و اهداف بلند انقلاب اسلامی بوده و اجازه نخواهند داد تروریست های اجیر شده سازمانهای جاسوسی دشمنان بیگانه، امنیت مثال زدنی کشور را به مخاطره اندازند.

در پایان با قدردانی از سربازان گمنام امام زمان (عج) و انتظار از اقلیم کردستان برای مراقبت و کنترل جدی تر مرزهای مشترک، به گروهک های تروریستی و ضد انقلاب و حامیان آنان هشدار میدهیم: پاسداران انقلاب و بسیجیان دلاور و بومی مستقر در مرزهای میهن اسلامی با اشراف

استانهای آذربایجان غربی، کردستان و کرمانشاه را دنبال می کردند و با هوشمندی و آمادگی رزمندگان نیروی زمینی سپاه از جمله در عملیات های هفته های گذشته در مناطق مرزی مرپوان و کامیاران ضربات مهلکی را دریافت کرده بودند، تنبیه و برخورد با متجاوزین در دستور کار سپاه پاسداران انقلاب اسلامی قرار گرفت.

متعاقباً بی اعتنایی سران این گروهک ها به هشدارهای جدی مسئولین اقلیم کردستان عراق، مبنی بر عزم جمهوری اسلامی برای برچیدن پایگاه های آنان و ضرورت پایان بخشیدن به شرارت ها و اقدامات تجاوزکارانه و تروریستی ضد ایران اسلامی، یگان موشکی نیروی هوافضای سپاه با مشارکت یگان پهپادی نیروی زمینی سپاه، روز شنبه ۱۷ شهریور ماه در یک عملیات موفق، محل استقرار و جلسه سران یکی از گروهک های پلید و جنایتکار و مرکز آموزش تروریست های وابسته را با ۷ فروند موشک زمین به زمین کوتاه برد، مورد هدف قرار داد.

نبود. واقعیت آن است که مسئولان اقلیم کردستان و دولت عراق باید این افراد را که مجرم هستند تحویل ایران دهند و اگر نمی‌توانند چنین کاری را انجام دهند حداقل باید این افراد و گروه‌ها را از کشورشان اخراج کنند. اگر اقدامات این گروه‌ها و افراد ادامه یابد اتفاق اخیر می‌تواند تکرار شود و پاسخ موشکی اخیر ما حق دفاع از خود بود و اجازه نمی‌دهیم این نا امنی‌ها ادامه یابد.»

رئیس ستاد کل نیروهای مسلح در پایان خاطر نشان کرد:

«به هر حال اینکه در چنین فاصله‌ای موشکی به اهداف مورد نظر شلیک و به محل جلسه مورد نظر اصابت کند، این موضوعی اتفاقی نیست و امیدواریم دیگر نیاز به تکرار چنین پاسخ‌هایی نباشیم.»

به موازات این حمله موشکی سپاه، دولت و پارلمان اقلیم کردستان عراق واکنش‌های متعددی داشتند که در ادامه به آن اشاره می‌شود.

اطلاعاتی و آمادگی‌های همه‌جانبه، به فضل الهی و با همکاری مردم عزیز منطقه، تکرار شرارت و شیطنیت از سوی آنها را با پاسخ‌های سخت تر و کوبنده تر مواجه خواهند ساخت.

سرلشکر باقری، رئیس ستاد کل نیروهای مسلح ایران نیز جزئیات حمله موشکی اخیر ایران به مقر کومله در کردستان عراق را این‌گونه تشریح کرد:

«در سال ۱۳۷۵ مسئولان کردستان عراق و همچنین مسئولان حزب دموکرات کردستان به صورت کتبی تعهد دادند که در ایران دست به هیچ‌گونه عملیاتی نزنند اما با تحریک آمریکایی‌ها عهد و پیمانشان را شکستند و دست به اقدامات تروریستی زدند. پس از این اقدامات و تحرکات چندین بار تذکراتی به آنها داده شد و حتی مسئولان اقلیم کردستان نیز تذکراتی به این گروه دادند که متأسفانه گوشه برای شنیدن آن نداشتند لذا اینگونه اقدامات آنها برای ما قابل تحمل

واکنش نشان خواهیم داد.»

وی همچنین تأکید کرد:

«حزب دموکرات اخیراً در منطقه مریوان و اشنویه اقداماتی انجام داده است.»

"مایک پنس" معاون رئیس جمهوری آمریکا در صفحه توئیتر خود نوشت که در تماسی تلفنی با «نچيروان بارزانی» نخست وزیر اقلیم کردستان به صورت تلفنی گفتگو کرده است. پنس در این تماس تلفنی آنچه حمله ایران به خاک عراق توصیف کرده را محکوم کرد و مدعی شده که این اقدام در راستای برهم زدن ثبات نزدیک ترین همسایه خود صورت گرفته است. از سوی دیگر شبکه کردستان ۲۴ گزارش داده که بارزانی هم با صدور بیانیه ای اعلام کرده که در این تماس تلفنی با پنس بر تعهد اقلیم کردستان عراق بر مبارزه با تروریسم تأکید کرده است و گفته که باید همکاری میان اقلیم کردستان و طرف آمریکایی برای مقابله با تروریسم تقویت شود. بارزانی همچنین از آنچه کمک های آمریکا به عراق در جنگ علیه داعش توصیف کرده تقدیر کرده است و بر شراکت راهبردی میان کردها و آمریکایی ها پافشاری کرده است.

حمله موشکی سپاه به مراکز و مقرهای احزاب کردی معرض، در این بازه زمانی بسیار مهم و قابل تأمل است. این

دولت اقلیم کردستان عراق ضمن مخالفت با عملیات موشکی ایران علیه محل استقرار و جلسه سران گروهک های تروریستی در آن اقلیم از احزاب و گروه های معارض خواست که به قوانین اقلیم کردستان عراق احترام بگذارند و کردستان عراق را به میدان جنگ تبدیل نکنند.

در بیانیه دولت اقلیم کردستان عراق تأکید شده است: ما مخالف این هستیم که خاک اقلیم کردستان عراق به میدان انجام عملیات علیه کشورهای همسایه تبدیل شود. در این بیانیه آمده است که دولت اقلیم به وظایف انسانی خود در رابطه با آسیب دیدگان و ساکنان این منطقه عمل خواهد کرد.

ناظم دباغ نماینده اقلیم کردستان عراق در ایران درباره حمله موشکی به دفتر سیاسی حزب دموکرات کردستان می گوید: «حمله روز شنبه به مقر حزب منحل دموکرات کردستان، واکنش به اقدامات اخیر آن ها در مریوان و اشنویه بوده است. این اتفاق واکنش به اقداماتی است که داخل ایران انجام شد. دولت ایران نیز قبلاً ابلاغ کرده بود که به اقدامات حزب دموکرات

حمله در سایه حضور مستقیم آمریکا در عراق و در پیچیده‌ترین لحظات در سیاست داخلی عراق انجام شد. در شرایطی که رسانه‌ها و میدان سیاست، درگیر پیام‌های حوادث بصره و جنگ نیابتی آمریکا و آل سعود علیه جمهوری اسلامی ایران و نیز مشکلات دولتی در عراق بودند و اجلاس سران ایران، روسیه و ترکیه نیز در تهران برگزار شده و به دنبال آن نبرد ارتش سوریه و مقاومت برای آزادسازی ادلب آغاز شده، و تمام اذهان را به خود مشغول داشته بود، سپاه پاسداران ایران اعلام کرد که پایگاه‌های گروهک‌های کردی مسلح در کردستان عراق را هدف قرار داده است. این اتفاق بسیار مهم است و پیام‌هایی را در خصوص گستره تصمیم ایران در تعامل با تلاش‌های آمریکا برای تغییر توازن‌های پیروزی در سوریه در بردارد. به‌ویژه در شرایطی که سوریه به لحظات آخر جنگ خود که به نفع محور مقاومت در حال گذر است، نزدیک می‌شود، محوری که ایران، قدرت اصلی و عمق استراتژیک آن را تشکیل می‌دهد.

روزنامه لبنانی "البناء" در سرمقاله روز دوشنبه ۱۹ شهریور ۱۳۹۷ خود با عنوان «ایران و درس تازه کردستان عراق برای عاقلان» حمله موشکی اخیر سپاه پاسداران انقلاب اسلامی ایران به مواضع گروهک تروریستی پژاک در خاک کردستان عراق را حامل پیامی مهمی و قوی برای آمریکا توصیف کرد.

البناء آورده است: «پیام حمله موشکی سپاه به داخل کردستان عراق این است که ایرانی که در برابر برخی از این گروه‌ها سکوت اختیار کرد تا از تشدید تنش اجتناب شود و تنها به آمادگی در داخل مرزهای خود برای مقابله با نفوذ این گروه‌ها اکتفا کرد، تصمیم به تعقیب و نابودی این گروه‌ها در داخل مرزهای عراق گرفت، آن هم در شرایطی که آمریکا در عراق حضور مستقیم دارد و در شدیدترین و پیچیده ترین وضعیت سیاسی در داخل عراق و کشمکش سیاسی در داخل این کشور که با نقش ایران هم در ارتباط است.»

نویسنده افزود: از همین رو شاید تصور می‌شد ایران ضمن حفظ جوانب احتیاط از هر گونه اقدامی که موجب بروز برخی موضع گیری‌ها علیه آن شود اجتناب کند، در حالی که ایران خلاف این عمل کرد و برایش اهمیتی نداشت چه به او می‌گویند تا بگوید در هر مواجهه‌ای آمریکا مستقیم یا غیرمستقیم در طرف مقابل است و فرقی نمی‌کند که نتایج این رویارویی چه باشد و اینکه ایران به هر حال آماده است

"ناصر قنديل"، سردبير البناء نوشت: «در حالی که رسانه‌ها و دنیای سیاست مشغول بررسی پیام‌های حوادث بصره، بن بست تشکیل دولت در عراق و تشدید مناقشات بر سر اختلال تشکیل دولت و مسائلی در این بین و فراتر از آن اجلاس تهران و نبرد ادلب هستند، نبردی که همه تهدید و ارباب‌ها تأثیری بر تصمیم گیرندگان درباره آن ندارد، سپاه پاسداران انقلاب اسلامی ایران مواضع گروه‌های شورشی کرد ایران (گروهک تروریستی پژاک) مستقر در کردستان عراق را هدف گرفت.»

وی افزود: «حمله سپاه به این گروه‌ها که توسط آمریکا سازمان یافته و حمایت مالی می‌شوند تا اقدامات خرابکارانه در داخل ایران انجام دهند، یک رخداد بسیار بزرگ و حامل پیام‌هایی مرتبط با میزان جدیت تصمیم ایران در برخورد با تلاش آمریکا برای تغییر موازنه‌های پیروزی در سوریه است که مرحله پایانی و نهایی آن به نفع محور مقاومت پیش می‌رود محوری که ایران قدرت اصلی و عمق استراتژیک آن محسوب می‌شود.»

پیامدهای خطر کردن خود را بپذیرد.

البناء حمله سپاه پاسداران انقلاب اسلامی ایران به مواضع کردها را مستقیماً حامل پیامی برای دو درگیری احتمالی آتی توصیف کرد و گفت: «درگیری نخست در سوریه که در آن ایران از نبرد پسا ادلب و راحتی نبرد رقه و در راستای آن اخراج آمریکایی‌ها از سوریه سخن می‌گوید و بر کسی پوشیده نیست که عملیاتی که گروه‌های کرد تجهیز شده را برای حمله به ایران هدف گرفت دو روز پس از آن بود که گروه‌های کرد مشابه آنها به فرماندهی آمریکا، ارتش سوریه را در منطقه القامشلی هدف گرفتند.»

این روزنامه افزود: «صحنه دوم در تنگه هرمز است جایی که ایران درباره مسدود شدن آن برابر صادرات نفتی هشدار داده است چرا که محدودیت عبور و مرور نفت کش‌ها از آنجا بر بازارهای نفتی تأثیر گذاشته و وضعیت مالی و تجاری را با نتایجی شدید روبرو می‌کند.»

نویسنده تصریح کرد: «حرکت نظامی در خارج از خاک ایران بر اساس مفهوم امنیت ملی آن و بدون پیش هماهنگی با دولت‌های همجوار زیربط ضرب شستی است که ایران به آمریکا نشان داد تا مقامات واشنگتن این قضیه را برای هر گونه مساله مربوط به تهدیدهای ایران درباره بسته شدن تنگه هرمز در محاسبات خود مد نظر بگیرند.»

قندیل اظهار داشت: «پیام حمله موشکی سپاه کاملاً روشن است تا فرصتی برای درک اشتباه از برخورد ایران و متحدانش با فتنه گری‌های آمریکا در عراق و

لبنان باقی نماند؛ ایران در حوادث داخلی عراق و لبنان برنده شده است چون هرج و مرج در منطقه بصره در عراق، موجب سوختن نام نامزد مورد حمایت آمریکا برای ریاست دولت عراق یعنی حیدر العبادی شد. جریان آقای مقتدی الصدر نیز، مسئول هرج و مرجی است که مخالفان و کنسولگری ایران را هدف گرفت در حالی که حوادث بصره نقشه ای برای حمله به جریان الحشد الشعبی و نوری المالکی نخست وزیر سابق، بود تا ایران را متحمل رنج و مشقت اهالی بصره معرفی کنند.»

البناء در پایان این یادداشت خطاب به آمریکایی‌ها و متحدانش آورده است: «انعطاف‌پذیری ایران را درک کنید؛ پیام قدرت در جای دیگری مطرح است بنابراین باید ابعاد و مفاهیم حمله موشکی سپاه را درک کرده و آن را در محاسبات بزرگ تر و دراز مدت خود مد نظر بگیرید.»

البته یک پیام دیگر نیز برای احزاب کردی عراق و درسی برای عاقلان آنها داشت و آن هشدار جدی به آنها بود تا در آینده و در درگیری احتمالی ایران با عربستان یا آمریکا، این احزاب، فعالیت‌های نظامی خود را گسترش نداده و به نفع آنها علیه جمهوری اسلامی ایران وارد عمل نشوند.

دکتر احمد دستمالچیان
سفیر سابق جمهوری اسلامی ایران در لبنان و اردن،
مدرس و پژوهشگر

ملت بصره بیدارند...

در ارزیابی‌های اولیه اتفاقات اخیر در بصره یک منشور چند وجهی را می‌توان در خصوص دلایل این آرامی‌ها در نظر گرفت. وجه اول این منشور را می‌توان، به ریشه اعتراض‌ها در بصره، و ضعف خدمات‌رسانی و معضلات اجتماعی گسترده نظیر فقر و فساد اداری و بیکاری و فرسوده بودن تأسیسات زیربنایی خدمات‌رسانی نظیر بهداشت و آب شرب و برق‌رسانی دانست. ساکنان این استان از دیرباز که میراث حکومت فاشیست و ضد‌مردمی صدام است از این کمبودها و مشکلات معیشتی و نرخ بالای بیکاری معترض بوده و در رنج به‌سر می‌برند و تاحال بارها خشم و اعتراض خود را به اشکال مختلف به مقامات مسئول نشان داده‌اند. اخیراً کمیساریای حقوق بشر با استناد به آمار موجود در بیمارستان‌ها طی گزارشی اعلام کرده است که در اثر آلودگی آب شرب ۲۰ هزار شهروند در بصره، مسموم و راهی بیمارستان شده‌اند. مردم معترض بصره بر این باور هستند که وضعیت کنونی که ثروتمندترین استان نفت‌خیز عراق محسوب می‌شود در شأن این استان نیست.

خارجی از جمله آمریکایی‌ها و سعودی‌ها و دخالت‌های آشکار این دو دولت در عراق هم در انتخابات گذشته و هم در تعیین دولت جدید را باید از این زاویه نگریست؛ آنها قصد داشتند از وضعیت خاص آن کشور، به نفع مقاصد شوم خود سواستفاده کنند. آمریکایی‌ها و سعودی‌ها و برخی دیگر از کشورهای منطقه در انتخابات اخیر عراق دخالت‌هایی را داشتند، به گونه‌ای که سفیر آمریکا در عراق پیش از اعلان نتایج انتخابات نسبت به نتیجه آن اعلام موضع کرد و به نوعی قبل از اعلام رسمی نتیجه انتخابات، اظهاراتی عجیب را بیان کرد که نشان از بی‌تجربگی آن فرد داشت. سعودی‌ها هم با حرف‌ها و اقداماتی که انجام دادند، دخالت‌هایی را اعمال کردند اما مردم عراق کسانی را که می‌خواستند انتخاب کردند و در واقع به جریانات ضد آمریکایی رأی دادند و آنها را برگزیدند.

آمریکا و انگلیس برای تأثیرگذاری بر روند شکل‌گیری ساختاری قدرت در عراق با خلق این آشوب‌ها می‌خواستند در حقیقت یک گروکشی را برای شکل‌دهی مطلوب خود در آینده قدرت در عراق انجام دهند.

مهمترین بخش این حوادث می‌توانست اختلاف‌های درونی بیت شیعی را تشدید کند و به برادرکشی جدید دامن زده شود. درحالی‌که عراق به تازگی از ناامنی‌های ناشی از تروریسم داعشی رها شده بود؛ لذا در یک توطئه کاملاً از پیش طراحی شده قصد داشتند که فاز دوم توطئه بزرگ

البته مردم عراق در شهرهای مختلف آن کشور نیز با مشکلات مختلفی از این دست روبه‌رو هستند که دلیل آن کمبودها و نقص نیازهای اجتماعی و رفاهی و خدماتی مربوط به گذشته‌های دوری است که بر عراق تحمیل شده است، و اخیراً نیز بنا به دلایل خاص سیاسی و امنیتی حاکم بر عراق در دوران پس از سقوط صدام، و شرارت بزرگ تکفیری‌ها در ایجاد ناامنی و آشوب و منهدم کردن تأسیسات زیربنایی نتوانست بطور جدی مورد توجه مسئولان عراقی قرار بگیرد. وجه دوم این منشور حوادث در بصره را می‌توان به طراحی توطئه‌ای بزرگ مرتبط دانست که نه فقط برای بصره بلکه برای کل عراق در سطح کلان در نظر گرفته شده بود پیامد مهم حوادث در بصره، که در حلقه اول و مهم این توطئه قرار داشت، تأثیرگذاری بر شرایط سیاسی و امنیتی عراق بود. درحالی‌که گروه‌های سیاسی عراق در تشکیل دولت با اختلاف‌های جدی مواجه هستند، و بحث‌های پشت پرده داغی برای شکل‌گیری سه نهاد جدید رئیس‌جمهور و رئیس مجلس و نخست وزیر آینده مطرح است.

آمریکا و انگلیس برای تأثیرگذاری بر روند شکل‌گیری ساختاری قدرت در عراق با خلق این آشوب‌ها می‌خواستند در حقیقت یک گروکشی را برای شکل‌دهی مطلوب خود در آینده قدرت در عراق انجام دهند. رقابت‌های شدید احزاب و التهابات موجود میان احزاب شیعی و مداخلات

روابط میان ایران و عراق را خدشه‌دار کنند، از جمله اینکه، عراقی‌ها برای مسائل غیراخلاقی به ایران می‌آیند. یا اینکه ایران به محلی برای تهیه دلار و ارزهای خارجی برای عراقی‌ها بدل شده است. دشمنان امثال این صحبت‌ها را به طور مکرر و مستمر بیان کردند و در راستای آن، از هر نقطه‌ای در عراق که صدایی در این جهت بلند شد به شدت حمایت کرده و تبلیغات وسیع رسانه‌ای را انجام دادند.

تردیدی نیست که آمریکا و همپیمانانش همواره به دنبال آسیب زدن به منافع جمهوری اسلامی ایران و برهم زدن ارتباط دوستانه بین ایران با کشورهای منطقه به ویژه کشور عراق بوده هستند. هیچ گاه مردم معترض به مشکلات معیشتی دلیلی برای حمله و آتش زدن کنسولگری یک کشور ندارند. اگرچه قصور و ضعف نیروهای امنیتی عراقی در محافظت از کنسولگری ایران را نمی‌توان نادیده گرفت، اما تردیدی نیست که این اقدام توسط کسانی انجام شد که طی ماه‌های اخیر راهبرد کلان اختلاف افکنی میان

جنگ‌های نیابتی این دفعه بین شیعه و شیعه کلید خورده و تا مدت‌های مدیدی دشمنان عراق بر این موج خون سوار شده و عراق را غرق در مصیبت و مشکلات مضاعفی نمایند که خوشبختانه با دوراندیشی رهبران شیعه و به ویژه مرجعیت عالیقدر و تیز بینی مردم بصره این توطئه و خطر بزرگ امنیت و ثبات عراق در نقطه خفه شد. بی تردید عوامل شیعه انگلیسی در آتش افروزی این فتنه نقش اول را داشتند.

وجه سوم و مهم این منشور توطئه

رژیم صهیونیستی امیدوار است که بتواند در پی همسویی بیشتر هیئت حاکمه جدید عربستان با پایان دادن به موضوع فلسطین و تقابل بیشتر با محور مقاومت در منطقه، خود را از انزوای ژئوپلیتیکی خارج کرده و به اشغالگری در سرزمین‌های فلسطینی (جلوگیری از تشکیل دولت مستقل فلسطینی) رسمیت بخشد.

حساب شده برهم زدن روابط بسیار خوب و برادرانه‌ای بود که بین دو دولت و مردم ایران و عراق پس از سقوط صدام شکل گرفته بود. این مسأله باعث شد تا دشمنان طرح مسأله‌ای جدید را داشته باشند و با مطرح کردن برخی مسائل بخواهند

مقامات ایران و عراق حوادث بصره را محکوم و بر لزوم برخورد قاطع با این حوادث تأکید و وزارت خارجه عراق در بیانیه‌ای آتش زدن کنسولگری ایران در بصره را سبب آسیب رساندن به منافع عراق و روابط آن با ایران عنوان کرد.

اما با اعلام هوشمندان و سریع رهبران معترض بصره که گفتند آتش زدن مراکز سیاسی و دفاتر گروه‌های مقاومت کار نفوذی‌ها است و ربطی به جریان‌ات معارض ندارد توانست دامنه این آتش ویران‌گر را مهار کند. به ویژه که جوانان بصره کنسولگری ایران را داوطلبانه بازسازی و آماده برای فعالیت مجدد نمودند و به این وسیله نشان دادند که این اقدام ربطی به مردم بصره نداشته است. تظاهرات امروز مردم بصره نیز در ارسال پیام مودت و برادری با مردم ایران بسان آبی بود که بر آتش این فتنه بزرگ ریخته شد.

جمهوری اسلامی ایران و عراق را پیگیری می‌کردند آتش تهیه فتنه در یک جنگ روانی حساب شده را به اجرا گذاشتند.

ناآرامی‌ها در بصره به ویژه با حمله عاقدانه عناصر مرتبط با بیگانه به کنسولگری ایران می‌توانست پیامدهای خطرناکی برای روابط بین دو کشور همسایه و برادر ایران و عراق داشته باشد. آنچه که تجمع اعتراضی مردم بصره را از دیگر تظاهرات معمول شهرهای عراق متمایز می‌کند، ورود و موج سواری گروهی از نیروهای بعثی و تکفیری‌های داعشی و عده‌ای از افراد فرقه‌های دروغین مذهبی و برخی سازمان‌های مردم نهاد تحت امر سفارت آمریکا و تلاش برای تبدیل این جریان اعتراضی به جریانی ضد ایرانی است که با حمله به برخی مراکز مردمی و وارد کردن خسارت به کنسولگری ایران در بصره ماهیت خود را نشان داده و موضع‌گیری سریع و صریح سازمان برپا کننده تظاهرات مردم بصره و سایر سازمان‌ها و نهادهای عراقی و مقامات عراقی موجب شد توطئه‌ای که با طراحی آمریکا و دولت عربستان شکل گرفته بود، نه تنها با شکست کامل مواجه گردید بلکه دستاوردهای خوبی نیز در جهت تقویت رابطه مردم ایران و عراق به بار آورد که آثار آن در حرکت عشایر دو طرف مرز بروز و ظهور کرد و همچنین در راهپیمایی اربعین حسینی نمایشی از وحدت و همدلی بین مردم دو کشور باجرا گذاشته خواهد شد. اگرچه

پیروزی قاطع جریانات ضد امریکایی در انتخابات پارلمانی عراق و لبنان می‌کوشد تا از شکل‌گیری دولتی مستقل در این دو کشور جلوگیری نماید. تردیدی نیست که این ائتلاف خبیث پروژه آشوب و ناامنی را در تمامی منطقه غرب آسیا را با هدف تضعیف محور مقاومت و ایجاد تفرقه بین مردم را در دستور کار خود قرار داده است تا بتواند در محیطی ناآرام برتری رژیم صهیونیستی را بر سایر کشورهای منطقه تثبیت و از طریق این رژیم نامشروع همچنان کشورهای اسلامی منطقه را در ناامنی و بی‌ثباتی فرو برده و از تشکیل دولت‌های مردمی و مستقل در آنها جلوگیری نماید.

در حقیقت در این برهه زمانی که ارتش سوریه به عنوان خط مقدم جبهه مقاومت توانسته است توطئه هفت ساله ائتلاف عبری-سعودی-امریکایی را برای سرنگونی دولت قانونی این کشور خنثی کرده و با پاکسازی بخش‌های اصلی و مهم کشور، امریکایی‌ها و عوامل تکفیری آنها را به زانو در آورده و با رسیدن به آخرین منطقه تحت سیطره تکفیری‌ها به پاکسازی و آزادسازی کامل این کشور نزدیک شود این ائتلاف شوم در اقدامی شتاب‌زده و از روی اضطراب می‌کوشد تا با ایجاد آشوب در کشورهای عراق و سوریه و ایران و سرگرم کردن مردم به مسائل فرعی فرصتی را برای خود فراهم آورد تا شاید بتواند با توجه به شکست‌های پی‌درپی حداقل بتواند به بخشی از اهداف خود دست یابد.

وجه چهارم این منشور چند وجهی آن بود که در زمانی که محور مقاومت و ارتش سوریه برای آزادسازی ادلب تدارک لازم را دیده بود و به ویژه پس از اجلاس موفقیت‌آمیز سران ایران و روسیه و ترکیه در تهران برای نابودسازی آخرین قلعه تکفیری‌های آدمکش در این منطقه از جمله عواملی است که سبب نگرانی حامیان تروریست‌ها یعنی مثلث شوم عبری-سعودی-امریکایی شده، و حامیان تروریست‌ها با چنین اقداماتی به دنبال تأثیرگذاری بر این روند بسیار مهم بودند تا با ایجاد انحراف افکار عمومی از شیرینی این موفقیت بزرگ بکاهند. از طرف دیگر شایعه‌ای را مطرح کردند مبنی بر اینکه ایران موشک‌هایی را در عراق مستقر کرده است که کاملاً کذب و غیر واقع بود و متعاقب آن وزیر دفاع اسرائیل اعلام کرد ما در داخل عراق هدف‌هایی را که ایرانی هستند را خواهیم زد که این نشان از یک سناریوی از پیش طراحی شده داشت که هدفشان به زعم خود کوتاه کردن دست ایران در عراق بود.

رژیم صهیونیستی امیدوار است که بتواند در پی همسویی بیشتر هیئت حاکمه جدید عربستان با پایان دادن به موضوع فلسطین و تقابل بیشتر با محور مقاومت در منطقه، خود را از انزوای ژئوپلیتیکی خارج کرده و به اشغالگری در سرزمین‌های فلسطینی (جلوگیری از تشکیل دولت مستقل فلسطینی) رسمیت بخشد.

اگرچه توطئه‌های جدید مثلث شوم به منظور ایجاد تفرقه بین مردم عراق و تنفرپرانی بین مردم ایران و عراق طراحی شده بود اما با توجه به

در زمانی صورت گرفت که پیروزی نهایی در سوریه نزدیک است و مرحله پایانی و نهایی آن به نفع محور مقاومت پیش می‌رود؛ محوری که ایران قدرت اصلی و عمق راهبردی آن محسوب می‌شود. پیام حمله موشکی سپاه به داخل کردستان عراق این بود که اگر تابحال ایران در برابر برخی از اقدامات ضد امنیتی این گروه‌ها سکوت اختیار کرده تا از تشدید تنش اجتناب شود، اکنون تصمیم به تعقیب و نابودی این گروه‌ها داخل مرزهای عراق گرفته است، آن هم در شرایطی که آمریکا در عراق حضور مستقیم دارد و در شدیدترین و پیچیده‌ترین وضعیت سیاسی داخل عراق و کشمکش سیاسی داخل این کشور که با نقش ایران هم در ارتباط است به سر می‌برد.

از همین‌رو شاید تصور می‌شد ایران ضمن حفظ جوانب احتیاط از هرگونه اقدامی که موجب بروز برخی مواضع گیری‌ها علیه آن شود اجتناب کند، در حالی که ایران برخلاف

اما همانطور که قرائن نشان می‌دهد تمامی این تلاش‌های مذبوحانه و توطئه‌های ناجوانمردانه با هوشیاری مردم منطقه و محور مقاومت خنثی خواهد شد و به فضل الهی دیری نخواهد گذشت که منطقه‌ای عاری از قدرت‌های سودجو و حاکمان وابسته به آن شکل خواهد گرفت.

آخرین وجه این منشور حمله موشکی اخیر سپاه درست یک روز پس از حوادث بصره به مواضع گروهک تروریستی پژاک در خاک کردستان عراق بود، که دارای پیامی مهم و قوی برای مثلث شوم عبری-سعودی-امریکایی بود. در حالی که رسانه‌ها و دنیای سیاست مشغول بررسی پیام‌های حوادث بصره، و بن‌بست تشکیل دولت در عراق و تشدید مناقشات بر سر تشکیل آن بودند، سپاه در یک اقدامی غیرمترقبه و با اشراف کامل نظامی اطلاعاتی امنیتی مقر اصلی اجلاس سران گروه‌های شورشی کرد ایران مستقر در کردستان عراق را به شکل دقیق مورد هدف قرارداد که اغلب سران این گروهک کشته و یا زخمی شدند. حمله سپاه به این گروهک‌ها که اخیراً توسط آمریکا حمایت سازمانی و مالی می‌شدند تا اقدامات خرابکارانه و ایجاد ناامنی در داخل ایران را انجام دهند، یک رخداد بزرگ و حامل پیام مهمی بود که در آن میزان جدیت تصمیم ایران در برخورد با تلاش آمریکا برای تغییر موازنه‌های سیاسی امنیتی را به گوش دشمنان خود رساند. این حمله درست

روشن است تا فرصتی برای درک اشتباه از برخورد ایران و متحدانش با فتنه‌گری‌های آمریکا در عراق و سوریه و لبنان باقی نماند؛ ایران در حوادث عراق و سوریه و لبنان برنده شده و در آشوب‌های اخیر بصره توانست با حکمت و صبر نامزد مورد حمایت آمریکایی‌ها برای نخست وزیری آینده عراق را از میدان بیرون بیاورد. بنظر می‌رسد پیام اخیر ایران به آمریکایی‌ها این بود انعطاف‌پذیری و میزان نفوذ ایران را در تحولات منطقه درک کنید؛ و آن را در محاسبات بزرگ‌تر و دراز مدت خود مدنظر قرار دهید.

این تصور عمل کرد تا به طرف مقابل بگوید در هر مواجهه مستقیم یا غیرمستقیم با طرف مقابل خود با پذیرش ریسک آن برای تأمین امنیت ملی خود آمادگی دارد. حرکت نظامی سپاه خارج از خاک ایران بر اساس مفهوم امنیت ملی آن و بدون پیش هماهنگی با دولت‌های همجوار ذی‌ربط ضرب شستی است که ایران به آمریکا نشان داد تا در برخورد با هرجرانی که امنیت ملی این کشور را در معرض خطر قرار بدهد بسیار جدی و بدون کوچکترین تساهلی برخورد خواهد کرد.

پیام حمله موشکی سپاه کاملاً

در قرآن کریم جز از دو گروه سخنی
به میان نیامده است گروه ایمان
و گروه کفر (فمن شاء فليؤمن و من
شاء فليکفر - کهف ۲۹) حق و باطل (فماذا
بعدالحق الا الضلال - یونس ۳۲).

حتی یک آیه هم به گروهی که
بین این دو باشد و به اصطلاح بی
طرف باشد اختصاص داده نشده
است چراکه اصلاً چنین گروهی
وجود ندارد تا در مورد آنها حرفی
زده شود. در نبرد بین علی بن
ابیطالب (ع) و هر جریان و شخص
دیگر، کسی که با علی (ع) نباشد هر جا
باشد باحق نیست (فماذا بعدالحق الا
الضلال) جبهه نفاق هم همان جریان
کفر است با لباس اسلام.

ضرورت شناخت جبهه حق و ایمان
از اینجا پیدا می شود که اگر جبهه
حق را نشناخته و به آن نپیوندیم
لاجرم در جبهه باطل خواهیم بود، چه
بخواهیم چه نخواهیم. چراکه تشکیل
جریان های اجتماعی تابع نیت افراد
نیست کسی که علیه امام حسین
علیه السلام در کربلا شرکت کرده
است با نیت «قربة الى الله» هم که
باشد اثری در جبهه باطل بودن وی
ندارد لذا ما در عرصه اجتماعی و
تشخیص جریان ها به دنبال کشف
نیت افراد نیستیم.

دکتر محمد هادی همایون
عضو هیئت امنای جامعه الصادق علیه السلام، رئیس دانشکده
معارف اسلامی و علوم ارتباطات دانشگاه امام صادق علیه السلام

تاریخ تمدن و ملک مهدوی (شانه‌ها و تمدن)

بخش دوم: دین و تمدن - قسمت اول

در شماره قبل به تبیین نشانه‌های ظهور از چرایی اصرار پیامبر بر عدم جداسدن قرآن و عترت از یکدیگر با توجه به آیات و تفاسیر موجود پیرامون حدیث شریف تقلین پرداختیم و در ادامه آن مطلب به دلایل توجه جهان معاصر به نشانه‌های ظهور و اهمیت شناخت دقیق نشانه‌ها برای عدم سردرگمی در حال حاضر، با توجه به روایات معصومین علیهم السلام و تبیین کارکردهای نشانه‌های ظهور و دسته بندی نشانه‌های ظهور و تصویر کلی شرایط ظهور بر مبنای رویکرد تمدنی پرداختیم. حال در این شماره به تبیین تمدنی و جریان حق و باطل در گذر تاریخ می پردازیم تا بتوان بهتر دیدگاه تمدنی را بشناسیم.

تاریخ تمدن و جریان حق و باطل

رویکرد تمدنی به موضوع مهدویت خواهد بود که به روشنی از خلال تدبیر و تمسک به دو ثقل گرانبهای بر جای مانده از رسول خدا ﷺ قابل دستیابی است.

واقعیت این است که بشر همواره در کنجکاوای نسبت بدانچه بر او گذشته تا به امروز خویش رسیده، متونی تاریخی را از زوایای گوناگون به رشته تحریر درآورده است. گروهی زندگی و اقدامات پادشاهان و حکمرانان را محور حرکت تاریخ و مهمترین بخش آن دانسته و تاریخ زندگی پادشاهان و سلسله‌های حکومتی را همراه با جنگها و صلحهای آنان به عنوان تاریخ بشر از

اینک و بر اساس آنچه تا کنون گذشت در برابر این ضرورت قرار داریم که برای رسیدن به سیاستها و راهبردهای روشن در خصوص وظایف شیعیان و حکومت اسلامی در دوران غیبت و حرکت جدی و پرتلاش به سمت ظهور ناچاریم باری دیگر و اینک از زاویه‌ای جدید و کاملاً متفاوت، تاریخ زندگی بشر را از ابتدای قدم گذاشتن بر این کره خاکی تا دوران معاصر به دقت مورد بررسی و کندوکاو قرار دهیم و تلاش کنیم تا ضمن تعیین جایگاه خود در این فرایند؛ پیوستگی، معنی داری و اتصالی تاریخی و تمدنی میان وقایع و حوادث به ظاهر پراکنده تاریخ بشر بیابیم. در این بررسی آنچه محور تلاشها قرار خواهد گرفت

خویش به یادگار گذاشته‌اند. این عده معتقدند که باورها و سلاقی حاکمان در هر دوره به روشنی بر جهت‌گیری کلی اجتماعی و تاریخی بشر در آن دوره تأثیر داشته است. اگر پادشاهی اهل جنگ و جنگاوری بوده است سراسر عمر خویش را به جنگ و فتوحات گذرانده و نهادهای دیگر اجتماعی نیز تحت‌الشعاع و در خدمت این روحیه قرار گرفته‌اند. به عنوان مثال در اینچنین زمانی از میان دانش‌های گوناگون آن دوره، نجوم و تنجیم به دلیل ورود آن به مقوله پیش‌گویی که بسیار مورد نیاز جنگاوران می‌باشد مورد عنایت ویژه قرار گرفته و توسعه یافته است. همچنین است اگر پادشاهی به کشاورزی و ساختن قنوات یا مهمان‌نوازی و ساختن کاروانسرا و یا علم‌اندوزی و ساختن مدارس علاقه‌مند بوده است.

آنچه از میان روایات آخرالزمان به عنوان راهبرد در سطح فردی قابل استخراج است بیشتر مربوط است به ویژگی‌ها و صفات یاران حضرت روحی و ارواح العالمین لتراب مقدمه الفداء که به نظر می‌رسد نقل آن بیشتر به این دلیل بوده است که مؤمنان و منتظران، خود را بر اساس آن تربیت نموده و آماده ظهور باشند.

گروهی در مقابل بر این باور اصرار داشته‌اند که آنچه سبب حرکت تاریخ و جهت‌گیری آن شده است نه اقدامات پادشاهان، که تلاش‌های دانشمندان هر

دوره بوده که به نوبه خود دربار و دیگر نهادها را نیز متأثر از خویش ساخته است. پس اگر می‌خواهیم به درستی بدانیم چه بر نسل بشر در طول زندگی زمینی تا به امروز گذشته است، می‌بایست تاریخ زندگی و تلاش‌های دانشمندان و یافته‌های علمی آنان را همراه با تأثیرات پیرامونی آن بر جامعه و تاریخ از جمله روابط و تعاملات آنان با پادشاهان مورد مطالعه قرار دهیم. در این بررسی بی‌شک بایستی ارتباط میان دوره‌های گوناگون تاریخ تحول دانش بشری و اتصال تاریخی آن را نیز از نظر دور نداریم، بدین معنی که کاروان دانش بشری در سیر تاریخی خود هیچگاه از دستاوردهای پیشینیان بی‌نیاز نبوده و این رفعت مقام امروزین را با ایستادن بر پله‌هایی به دست آورده که هر کدام محصولی است از تلاش‌ها و مجاهدتهای پیشینیان.

اگرچه پاسخ و همچنین واقعیت این است که تاریخ به عنوان یک کل منسجم همواره برآیندی است از تعامل همه گروه‌هایی که نقشی تاریخ‌ساز دارند، اما در این میان با وقایع دیگری نیز در تاریخ مواجه می‌شویم. از آن جمله است برانگیخته شدن پیامبرانی الهی در گوشه و کنار جهان و در دوره‌های گوناگون که به

نظر می‌رسد تا کنون در بررسی‌های تاریخی با بیشترین غفلت و بی‌مهری مواجه شده باشد. کتاب‌های تاریخ انبیاء ﷺ در میان کتاب‌های تاریخی بیش از آن که به بررسی‌هایی علمی و دارای کاربرد جدی مشهور باشند، به کتاب‌های داستان می‌مانند که بیشتر برای سرگرمی و رفع کنجکاوی نگاشته و مطالعه می‌شوند. این در حالی است که بخش قابل توجهی از ثقل اکبر یعنی قرآن کریم که بنا بوده است مورد تمسک ما در طول تاریخ باشد به بیان این نوع از تاریخ بشر اختصاص یافته و سراسر این کتاب بزرگ آسمانی مشحون است از توجه دادن به این نکته که بایستی سرگذشت پیشینیان و داستان پیامبران ﷺ را به دقت مطالعه نمود و از آن عبرت آموخت.

در این غفلت بزرگ و احتمالاً معنی‌دار، ظاهر جریان این گونه است که تاریخ بشر بی‌نیاز از پیامبران الهی به حرکت خویش در ابعاد گوناگون ادامه می‌داده و در این میان هر از چندی به دلیل فاصله گرفتن برخی انسانها و جوامع بشری از دستورات الهی پیامبری مأمور می‌شده تا آنان را به راه خداوند فراخواند. معمولاً با این دعوت درگیری‌ای میان مخالفان و موافقان آغاز می‌شده که سرانجام یا

با پذیرش دعوت از سوی مردم و یا با نزول عذاب الهی و از میان رفتن مخالفان به پایان می‌رسیده است، و باز دوباره فساد و انحرافی دیگر در جایی دیگر از زمین و مأمور شدن پیامبری دیگر برای ابلاغ پیام الهی.

در این رویکرد به تاریخ انبیاء سلام الله علیهم اجمعین، نه میان آنان پیوستگی و ارتباطی جدی برقرار است، و نه میان دعوت آنان و دیگر نهادهای تأثیرگذار بر جریان تاریخ همبستگی معنی‌داری مشاهده می‌شود. در واقع در این نگاه، تلاش‌های پراکنده پیامبران، عارضه‌ای

است- البته مثبت- بر جریان طبیعی رشد جوامع بشری در طول تاریخ که ما آن را به نام تمدن می‌شناسیم. آنچه امروز بشر از آن برخوردار است نتیجه فعل و انفعالات طبیعی جریان تمدن‌سازی است که نقش پیامبران ﷺ در آن حاشیه‌ای‌تر از آن است که مورد توجه علمی قرار گیرد.

البته در اینجا این نکته نیز شایان ذکر است که در دوران معاصر گونه‌ای از تاریخ پیامبران و تلاش‌های آنان مورد توجه ویژه و علمی قرار گرفته است که ما آن را به نام "تاریخ ادیان" می‌شناسیم و همین رویکرد است که اجازه ورود حوزه‌ها و نظام‌های علمی معاصر را به مقوله دین و داستان پیامبران سلام الله علیهم اجمعین داده است. این جریان به نوبه خود سبب شکل‌گیری رویکردهای گوناگون مردم‌شناختی، جامعه‌شناختی و روان‌شناختی به دین شده است.

آنچه در این نظام علمی شایسته توجه ویژه می‌باشد، خالی شدن آن از فرایندی است که قرآن کریم در خصوص دین و بعثت پیامبران ﷺ بدان توجه می‌دهد.

بر اساس آموزه‌های قرآنی، تاریخ بشر با دین‌داری آغاز شده و سراسر این تاریخ جریان درگیری دو جبهه حق و باطل است که در این میان جبهه حق دارای اصالت بوده و سرانجام و پایان تاریخ را نیز در دست و سلطه خویش دارد. اما در مطالعات دینی معاصر اعتقاد عمده بر آن است که تاریخ بشر با شرک آغاز شده و پس از طی مراحل به حاکمیت دینی رسیده است. اینچنین است که می‌توان دوران دین‌گریزی معاصر بشر را - که تا پیش از انقلاب اسلامی و برخاستن موج جدید توجه به دین و معنویت در جهان حاکمیت داشت- به عنوان یک مرحله تکاملی در رابطه انسان و دین در نظر گرفت.

سرانجام بر اساس همین چرخش قابل توجه در نگاه به نقش دین و پیامبران در تاریخ بود که گونه مهمی از تاریخ‌پژوهی و تاریخ‌نویسی به نام "تاریخ تمدن" گسترش یافت. در این نوع از بازتولید تاریخ، زندگی بشر بر روی زمین نه تنها با شرک، که با جهل آغاز می‌شود و همین جهل است که اجازه ورود دین

است ناشایست در فرایند تمدن‌سازی
وطبیعتاً عبث و باطل.

ظهور و گسترش بیماری‌های ناشناخته و بی‌سابقه، باران‌های
بی‌موقع، گرسنگی و قحطی، سرعت گرفتن زمان، کم‌آبی و خشکیدن
رودخانه‌ها، گرم‌شدن زمین، پیدایش دودی سیاه بالای سر انسان‌ها،
سکون موقت خورشید، ظاهر شدن کف دستی در آسمان و صورت
و سینه‌ای در قرص خورشید، طلوع ستاره دنباله‌دار، اقتران کواکب،
زیاد شدن زلزله‌ها، خسف و رانش زمین، همه از مواردی است که
به عنوان نشانه‌های ظهور در روایات بدان بر می‌خوریم

اگرچه موضوع نقد تمدن معاصر و تبیین
نسبت آن با آموزش‌های پیامبران ﷺ
موضوعی بسیار مهم و قابل بحث است،
اما با توجه به رسالت و سیر مباحث در
این نوشتار از بیان این اختلاف فعلاً تنها
به این نتیجه بسنده می‌کنیم که به
هر حال نقش پیامبران الهی در هدایت
کاروان بشری در امور دین و دنیای آنان
نقشی است غیرقابل انکار در طول تاریخ،
که البته در این میان نیرنگها و تلاشهای
مخالفان آنان و به طور کلی تقابل دو
جبهه حق و باطل، در مجموع، در رساندن
ما به جایگاه معاصر دارای تأثیری بسزا
بوده است.

این موضوع بسیار مهم در رویکرد
تمدنی ما به مسأله مهدویت می‌تواند
به عنوان مفهوم محوری در تحلیل و
نگارش تاریخ تمدن بشر مد نظر قرار
گیرد. در بررسی متون و ادبیات تاریخ

را به زندگی وی می‌دهد. طبیعتاً به
دنبال رشد علمی جوامع و ایستادن
انسان بر روی پای خود نیاز به دین
کم و کمتر می‌شود تا بدانجا که انسان
به عنوان خدای جدید بر قله تاریخ
خویش سرفرازانه می‌ایستد! معمولاً در
این نوع تاریخ‌پژوهی، "رنسانس" به
عنوان نقطه عطف مهم تاریخ بشر تلقی
شده و دوران معاصر نیز به عنوان نقطه
اوج این تکامل در نظر گرفته می‌شود.
از اینجا است که لازم می‌شود به
اصطلاح نظریه‌پردازانی همچون فوکویاما
و هانتینگتون در باره آینده جهان و جایگاه
لیبرال دموکراسی در آن به تولید نظریه
پردازند که در جای خود قابل تأمل
جدی می‌باشد.

البته در مقابل باوری که نقش پیامبران
الهی ﷺ را در شکل‌گیری تاریخ و تمدن
نقشی حاشیه‌ای می‌داند، این دیدگاه
نیز وجود دارد که اصولاً هر آنچه
امروزه به عنوان جلوه‌های واقعی تمدن
بشری از آن برخورداریم، نتیجه تلاشها
و آموزشهای این گروه در طول تاریخ
است. لازمه این دیدگاه این است
که هر آنچه به ویژه در دوران معاصر
و به دور از سرپرستی انبیاء عظام ﷺ بر
زندگی بشر افزوده شده است دخالتی

اولیاء و جنود وی نیز شایسته توجه ویژه می‌باشد.

تجلی حق و باطل در تاریخ بشر

نخستین مسأله‌ای که در این خصوص باید مورد بررسی قرار گیرد، موضوع تجلی حق و باطل در طول تاریخ است. به عبارت دیگر پرسش این است که جریان حق و باطل در شکل زمینی آن به چه صورت متجلی شده و نماینده جریان حق کیانند و جریان باطل در چه قالبی در زمین زیسته است. در پاسخ به این پرسش و در بررسی تجلیات زمینی جریان حق، به سه مفهوم خداوند، فرشتگان و پیامبران برمی‌خوریم. برشمردن خداوند متعال به عنوان تجلی جریان حق در زندگی بشر ما را به سوی دوگانه اهریمن و یزدان و پذیرش مسأله ثنویت می‌کشاند. اصولاً هر آنچه که در آفرینش بدان برمی‌خوریم مخلوق خداوند متعال است و فرض تقابل آن با ذات پیراسته خداوند معنی ندارد.

أَفَغَيْرَ دِينِ اللَّهِ يَبْغُونَ وَلَهُ أَسْلَمَ مَنْ فِي
السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ طَوْعًا وَكَرْهًا وَإِلَيْهِ
يُجْعَلُونَ.

۱- سوره آل عمران، آیه ۸۳

تمدن به این نکته برمی‌خوریم که هر کدام ایده‌ای را به عنوان مفهوم محوری تحلیل تاریخ برگزیده و تلاش کرده‌اند تا تاریخ تمدن‌های بشری را بر گرد آن تحلیل نمایند. در این نوشتار تلاش می‌شود تا ایده تقابل حق و باطل به عنوان مفهوم محوری در نگرشی کاملاً جدید و متفاوت به تاریخ تمدن توضیح داده شود، باشد تا در تلاش‌های بعدی و با همراهی و همفکری اندیشمندان مؤمن، سرانجام به مجموعه تاریخ مدون تمدن بشری آن گونه که اتفاق افتاده است، به عنوان یکی از جلوه‌های نهضت نرم‌افزاری برخاسته از انقلاب اسلامی دست یابیم.

بر این اساس و برای رسیدن به درکی کلی از تاریخ تمدن بشر و نقش انبیاء ﷺ در شکل‌دهی به آن، شایسته است جریان ارسال رسل و بعثت پیامبران الهی را به عنوان یک فرایند به هم پیوسته در طول تاریخ مورد بررسی جدی قرار دهیم. بی‌شک در این بررسی مطالعه جریان مقابل خط انبیاء یعنی طاغوتها و نقش شیطان و حزب او و همچنین

و اما در مورد تجلی جریان باطل در زمین با دو مفهوم شیطان و طواغیت روبرو هستیم. اگرچه به نظر می‌رسد طواغیت و ستمگران تاریخ، جریان اصلی مقابل دعوت انبیاء ﷺ بوده‌اند، اما قرآن کریم این مقابله را به روشنی به شیطان نسبت می‌دهد:

وَمَا أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ مِنْ رَسُولٍ وَلَا نَبِيٍّ إِلَّا إِذَا تَمَنَّى أَلْقَى الشَّيْطَانُ فِي أُمْنِيَّتِهِ فَيَنْسَخُ اللَّهُ مَا يُلْقِي الشَّيْطَانُ ثُمَّ يُحْكِمُ اللَّهُ آيَاتِهِ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ^۲

تجلی جریان حق در زمین سلسله‌ای است که به سلسله جلیله انبیاء ﷺ مشهور شده که ذکر آن از حوصله این نوشتار خارج است. این سلسله و پیروان آنان در مجموع جریانی را در تاریخ شکل می‌دهند که قرآن کریم به دلیل انتساب آن به جریان حق آن را «حزب الله» نام نهاده است

در تبیین این مسئله باید گفت که در باورهای دینی ما شیطان موجودی است عینی و از جنیان و دارای اختیارات و امکاناتی که بر اساس آن به مقابله با پیامبران ﷺ می‌پردازد. اما این نکته را نیز نباید از یاد برد که لفظ شیطان در قرآن کریم تنها منحصر به این موجود که ابلیس نام دارد نیست، بلکه اصولاً هر شیطنت کننده‌ای در این جریان شیطان

۶- سوره حج، آیه ۵۲.

در خصوص پذیرش تجلی جریان حق در مأموریت ملائکه و فرشتگان، در خود قرآن کریم - علیرغم پذیرش و تأکید بر نقش کمکی و تأییدی این مخلوقات - این موضوع نفی شده و اصولاً جریان هدایت تنها منحصر در پیامبران الهی ﷺ دانسته شده است.

وَلَوْ جَعَلْنَاهُ مَلَكًا لَجَعَلْنَاهُ رَجُلًا وَلَلَبَسْنَا عَلَيْهِمْ مَا يَلْبِسُونَ^۳

آیات بی‌شماری نیز در قرآن کریم دلالت بر این دارد که تجلی جریان حق در زمین سلسله‌ای است که به سلسله جلیله انبیاء ﷺ مشهور شده که ذکر آن از حوصله این نوشتار خارج است. این سلسله و پیروان آنان در مجموع جریانی را در تاریخ شکل می‌دهند که قرآن کریم به دلیل انتساب آن به جریان حق آن را "حزب الله" نام نهاده است. بر اساس آیات^۳ و روایات^۴، تجلی تام این حزب در جریان تشیع و به ویژه شیعیان آخرالزمان^۵ نمود یافته است.

۲- سوره انعام، آیه ۹.

۳- (سوره مائده، آیه ۵۶)، (سوره مجادله،

آیه ۲۲)

۴- (أمالی الصدوق، ص ۱۶)، (أمالی الصدوق، ص ۸۹)، (شواهد التنزیل لقواعد التفضیل، ج ۱، ص ۲۴۷)

۵- (بحار الأنوار الجامعة لدرر أخبار الأئمة الأطهار، ج ۶، ص ۴)

نام دارد. از این رو است که در قرآن کریم از شیاطین جن و انس به عنوان جنود شیطان نام برده شده و به نظر می‌رسد این مناسبت برای فهماندن ارتباط این شیاطین با شیطان ابلیس باشد. این گروه همان‌هایی هستند که در طول تاریخ در مقابل دعوت پیامبران الهی صف کشیده و به مقابله با آنان پرداخته‌اند. قرآن کریم در این خصوص می‌فرماید:

وَكَذَلِكَ جَعَلْنَا لِكُلِّ نَبِيٍّ عَدُوًّا شَيَاطِينَ
الْإِنْسِ وَالْجِنِّ يُوحِي بَعْضُهُمْ إِلَى بَعْضٍ
زُخْرَفَ الْقَوْلِ غُرُورًا وَلَوْ شَاءَ رَبُّكَ مَا
فَعَلُوهُ فَذَرُهُمْ وَمَا يُفْتَرُونَ.^۷

شیطان می‌تواند در جسم انسانها حلول کرده و اصطلاحاً آنان را جن‌زده کند. این اعتقاد به شکلی افراطی بیشتر در آیین مسیحیت و از طریق نشر داستانها و فیلمهای هالیوودی دامن زده می‌شود. برخی دیگر اگرچه چنین باوری ندارند، اما تجسم شیطان را امری ممکن می‌دانند. تجسم شیطان در میان قوم لوط (علیهم‌السلام) یا روز جنگ احد و ... از جمله موارد مورد استناد این گروه است.

در مجموع گردهم قرار گرفتن شیطان و شیاطین انس و جن در طول تاریخ جریانی را ایجاد نموده که قرآن کریم به دلیل انتساب این جریان به شخص شیطان از آن به "حزب الشیطان" تعبیر می‌نماید. این تعبیر در مقابل تعبیر

۷- سوره انعام، آیه ۱۱۲.

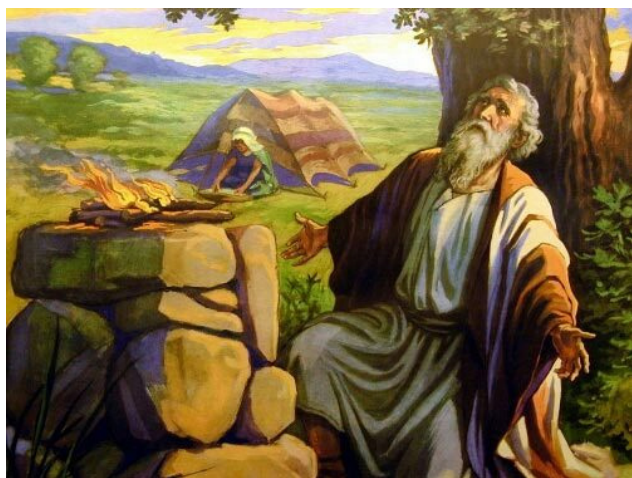
"حزب الله" بی‌شک به معنای قرار دادن خداوند کریم در مقابل شیطان و ارائه تصویری ثنوی نیست، بلکه به تقابل دو جریان حق و باطل در طول تاریخ اشاره دارد. پس به عنوان جمع‌بندی نهایی می‌توان این‌گونه برداشت نمود که تقابل دو جریان حق و باطل در طول تاریخ همواره میان پیامبران الهی (علیهم‌السلام) از یک سو و شیاطین جن و انس به سرپرستی شخص شیطان یا همان ابلیس لعین از سوی دیگر بوده است.

قدرت شیطان

نکته‌ای که در اینجا و پس از طرح موضوع ابلیس و دشمنی او و جنودش به شکلی تبعی مطرح می‌شود و لازم است دست کم به طور مختصر بدان پاسخ گوییم مسأله قدرت شیطان است. در مورد ابزار شیطان برای این مقابله و میزان قدرت وی در رویارویی با انسان دیدگاههای گوناگونی مطرح شده است. برخی معتقدند شیطان می‌تواند در جسم انسانها حلول کرده و اصطلاحاً آنان را جن‌زده کند. این اعتقاد به شکلی افراطی بیشتر در آیین مسیحیت و از طریق نشر داستانها و فیلمهای هالیوودی دامن زده می‌شود. برخی دیگر اگرچه

در زندگی ایشان پیدا می‌کند. قرآن کریم در این خصوص می‌فرماید:

أَمَّا الْجَّوِي مِنَ الشَّيْطَانِ لِيَحْزُنَ الَّذِينَ
آمَنُوا وَلَيْسَ بِضَارِّهِمْ شَيْئاً إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ
وَعَلَى اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ.^۸

از بررسی مجموع دیدگاه‌های مرحوم علامه طباطبایی در تفسیر شریف المیزان ذیل آیات مربوط به شیطان، نکاتی قابل استخراج است که به طور خلاصه به آن اشاره می‌شود:

۱. علیرغم جدی بودن بحث از شیطان و شناخت او، متأسفانه مفسران در این امر

چنین باوری ندارند، اما تجسم شیطان را امری ممکن می‌دانند. تجسم شیطان در میان قوم لوط علیهم‌السلام یا روز جنگ احد و ... از جمله موارد مورد استناد این گروه است. برخی دیگر شیطان را علاوه بر وسوسه دارای قدرت آموزش نیز می‌دانند. آموزش ساخت منجیق در داستان حضرت ابراهیم علیه‌السلام یا آموزش نحوه ترور پیامبر صلی‌الله‌علیه‌وآله‌وسلم در ليله المبیت از این موارد است. این آموزش‌های مربوط به جنگ و ترور در مقابل آموزش‌های تمدن‌ساز پیامبران معنی‌دار می‌شود. سرانجام ورود جدی‌تر شیطان به زندگی انسان‌ها و ایجاد مصائب و مشکلات گوناگون در زندگی وی، در داستان حضرت ایوب علیه‌السلام به روشنی تصویر شده است.

نکته‌ای که در مورد قدرت فوق‌العاده شیطان حتماً باید مد نظر داشت این است که اگرچه شیطان در خصوص بندگان خداوند، به تصریح قرآن کریم هیچ قدرتی ندارد، اما به اذن خداوند و برای آزمون انسان‌ها، چه باواسطه در مورد مخلصین - مانند داستان حضرت ایوب و حضرت یوسف علیهم‌السلام - و چه بی‌واسطه در مورد دیگران که به مقام اخلاص نرسیده‌اند، توان هر دخالتی را

۸- سوره مجادله، آیه ۱۰.

دچار اهمال و قصور شده‌اند.

قول، امر، وسوسه، وحی و وعده آمده است که همگی به یک حقیقت، که همان کلام باشد، اشاره می‌کنند.

۲. معنای بر خدا بودن راه شیطان (هَذَا صِرَاطٌ عَلَيَّ مُسْتَقِيمٌ) این است که اغواء و اضلال شیطان نیز خارج از حیطه قدرت و حکم و قضای خدا نیست.

۷. میدان عمل تاخت و تاز شیطان همانا ادراک انسانی، و ابزار کار او عواطف و احساسات بشری است. البته این القائات طوری نیست که انسان آن را احساس نموده و میان آنها و افکار خودش فرق بگذارد.

۳. تجسم شیطان در صورت‌های انسانی، امر محالی نیست تا استبعاد شود.

۸. تصرفات ابلیس در ادراک انسان تصرف طولی است نه عرضی، و با استقلال انسان در کارهایش منافاتی ندارد.

۴. انبیاء و افراد برجسته‌ای که پشت سر ایشان هستند، هم امکان دیدن شیطان را دارند و هم او را می‌شناسند.

۹. هر چند که دعوت مردم به وسیله شیطان به سوی شرک و معصیت به اذن خدا است، لیکن صرف دعوت است و تسلط نیست. سلطه شیطان، فرع و نتیجه اجابت دعوت او است.

۵. بعضی از دیوانگی‌ها بر اثر مس جن که ابلیس هم فردی از جن است، رخ می‌دهد. البته ابلیس هم این عمل را به وسیله اسباب طبیعی انجام می‌دهد. تصرف شیطان در نفوس انبیا، با توجه به عصمت ایشان، محال است، اما تصرف وی در جسم و حافظه آنان ممکن است.

۱۰. اگرچه شیطان در کلام خود (لاغوينهم اجمعين الا عبادك منهم المخلصين) تنها "عباد مخلص" را از اغوای خویش استثناء نمود، اما خداوند همه بندگان و

۶. خواطر و القائات شیطانی در لسان قرآن کریم با عناوین گوناگونی چون

۱۳. اعوان و انصار شیطان و فرزندان او، در دل‌های بشر، در بدن‌های‌شان، و در اموال و فرزندان و سایر شوون زندگی دنیوی‌شان به گونه‌های مختلفی تصرف می‌کنند.

۱۴. ولایت ذریه و قبیله شیطان بر انسان ولایت جزئی است. برخی از ایشان تنها بر بعضی از مردم ولایت دارند، برخی دیگر تنها بر بعضی از اعمال، و برخی اصلاً ولایت واقعی ندارند، بلکه ولایتشان در حدود معاونت و کمک شیطان اصلی یا ابلیس است که ریشه تمامی این نوع اعمال است.

ادامه دارد...

"عباد" را از سلطه او خارج کرد و تنها کسانی را تحت سلطه او قرار داد که از او پیروی کنند. (اِنَّ عِبَادِي لَيْسَ لَكَ عَلَيْهِمْ سُلْطَانٌ اِلَّا مَنْ اَتَّبَعَ مِنَ الْغَاوِينَ) و (انه ليس له سلطان على الذين آمنوا و على ربهم يتوكلون)

۱۱. ولایت شیطان بر آدمیان در ظلم و گناه، و ولایت ملائکه بر آدمیان در اطاعت و عبادت است، و این ولایت منافاتی با ولایت مطلق پروردگار ندارد.

۱۲. ابلیس همانند سایر جانداران، ذریه و فرزند دارد. همچنین لشکریان او در تندی و کندی، و در عمل فردی و جمعی با هم تفاوت دارند.

مرتضی سلمانی
دانشجوی کارشناسی ارشد معارف اسلامی و علوم
سیاسی دانشگاه امام صادق (ع) و پژوهشگر

پنج گام تا تمدن اسلامی (گام سوم دولت اسلامی)

دولت اسلامی به عنوان سومین گام مطرح شده از جانب مقام معظم رهبری مبنی بر رسیدن به تمدن اسلامی، گامی است که تشکیل نظام اسلامی محقق می‌شود.

با توجه به سخنان رهبر معظم انقلاب مبنی بر هم عصری ما با دولت اسلامی، ضروری است که به چپستی، چرایی و شناخت ویژگی‌ها دولت اسلامی بپردازیم. در این نوشتار، سعی شده‌است با کنکاش در دیدگاه معظم‌له درباره نظام اسلامی به موضوعاتی از قبیل ویژگی‌ها، ارزش و اصول حاکم، مسئولین دولت اسلامی و... پرداخته شود.

دولت اسلامی

مفهوم دولت اسلامی

بعد از مرحله ی نظام اسلامی نوبت به تشکیل دولت اسلامی به معنای حقیقی می‌رسد. دولت در اینجا به معنای عام آن یعنی مجموعه‌ی کارگزاران حکومت از قوای سه گانه و مسئولان کشور است. اسلامی شدن دولت یعنی تطبیق مسئولان و دولتمردان با ضوابط و شرایطی که متعلق به یک مسئول دولت اسلامی است؛ یعنی همه‌ی حکومت‌گران و خدمتگزاران عمومی باید جهت‌گیری‌ها و رفتار اجتماعی و فردی خود و رابطه شان با مردم و نظام‌های بین‌المللی و نظام سلطه‌ی جهانی امروز را با معیارهای اسلامی تطبیق دهند تا بتوانند به اهداف انقلاب اسلامی برسند و به تعبیر روشن‌تر، منش و روش ایشان به گونه‌ی اسلامی شود. دیدار مسئولان و کارگزاران نظام جمهوری اسلامی ایران ۱۳۷۹

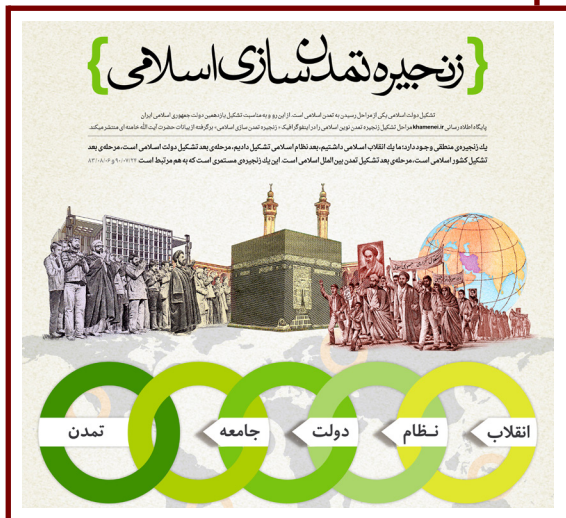
البته دولت اسلامی کامل به معنای واقعی کلمه، در زمان انسان کامل تشکیل خواهد شد؛ ما به قدر توان و تلاش خود می‌خواهیم مجموعه‌ی کارگزاران حکومت را به نقطه‌ای برسانیم که با

نصاب جمهوری اسلامی تطبیق کند؛ امروز در این مرحله قرار گرفته‌ایم و این مشکل‌تر و دشوارتر از مراحل قبلی است. دیدار اعضای هیئت دولت ۱۳۸۴

ضرورت دولت اسلامی

و بر مبنای روایت نبوی: لاتصلح عوام هذه الأمة الا بخواصها؛ اصلاح توده‌ی مردم، به اصلاح زبندگان و نخبگان هر کشور و جامعه بستگی دارد. اگر دستگاه مدیریت جامعه، صالح و سالم باشد، خطاهای متن جامعه، قابل اغماض است و در مسیر جامعه، مشکلی به وجود نخواهد آورد.

اما اگر مدیریت و رأس جامعه، از صلاح و سلامت و عدل و تقوا و ورع و استقامت دور باشد، ولو در میان مردم صلاح هم وجود داشته‌باشد، آن صلاح بدنه‌ی مردم، نمی‌تواند این جامعه را به سر منزل مطلوب هدایت کند. یعنی تأثیر رأس قله و هرم و مجموعه‌ی مدیریت و دستگاه اداره کننده در یک جامعه، این قدر فوق العاده است.

که ممکن است دین الهی و واقعی - نه فقط دین اسلام - تحقق پیدا کند، ولی در آن عدل اجتماعی به معنای صحیح و وسیع آن تحقق پیدا نکرده باشد، باید بدانند که اشتباه می‌کنند. هدف بزرگ پیامبران و هدف قیام ولی عصر عجل الله تعالی فرجه الشریف تأمین عدالت اجتماعی است. دیدار مسئولان و کارگزاران نظام جمهوری اسلامی ۱۳۶۸

۲. مقابله با فقر و ناامنی و بی‌سوادی
 ناامنی قضائی و شغلی و مدنی - بی‌سوادی و فقر در یک کشور بر خلاف توصیه ی اسلام است و یک ضد ارزش می‌باشد؛ فقط از راه تعالیم اسلام است که می‌توانیم امنیت را ایجاد کرده و بی‌سوادی را ریشه کن نماییم.

۳. استقلال همه جانبه
 ما باید به ملتها نشان بدهیم و بگوییم که می‌توانیم در راه استقلال حرکت کنیم و استقلال همه جانبه داشته باشیم. این، یکی از کارهای واجب و لازم است. دیدار مسئولان و کارگزاران نظام جمهوری اسلامی ۱۳۶۸

۴. اقامه حکومت صالحان
 اگر حکومت و کارگزارانش صالح باشند می‌توانیم صلاح را در همه جای دنیا و

جایگاه مرحله دولت اسلامی با مرحله کشور و تمدن اسلامی

اگر دولت به معنای واقعی کلمه اسلامی شد، آن‌گاه کشور به معنای واقعی کلمه اسلامی و الگو خواهد شد؛ «کونوا دعاء الناس بغير السننکم»، عدالت مستقر شده و تبعیض از بین خواهد رفت؛ فقر بتدریج ریشه کن شده و عزت حقیقی برای مردم به وجود می‌آید و جایگاه این جامعه در روابط بین الملل ارتقاء پیدا می‌کند. از کشور اسلامی می‌شود دنیای اسلامی درست کرد؛ الگو که درست شد، نظایرش در دنیا به وجود می‌آید. دیدار اعضای هیئت دولت ۱۳۸۴

ناامنی قضائی و شغلی و مدنی - بی‌سوادی و فقر در یک کشور بر خلاف توصیه ی اسلام است و یک ضد ارزش می‌باشد؛ فقط از راه تعالیم اسلام است که می‌توانیم امنیت را ایجاد کرد.

ارزشهای اصلی دولت اسلامی

در اینجا چند ارزش را که جزو ارزش‌های اصلی دولت اسلامی هستند و می‌بایست تمام تلاشمان بر این اساس باشد را مطرح می‌کنیم.

۱. عدالت اجتماعی
 بدون تأمین عدالت اجتماعی، جامعه‌ی ما اسلامی نخواهد بود. اگر کسی تصور کند

فقیر را مثل مرکز کشور زیر نظر آوردن، منابع مالی کشور را به همه رساندن، همه را صاحب و مالک این منابع دانستن، از قدر مسلم‌ها و مورد اتفاق‌های عدالت است که باید انجام بگیرد. بنابراین، عدالت یک اصل است و نیازمند قاطعیت. دیدار مسئولان و کارگزاران نظام

جمهوری اسلامی ۱۳۸۵

وظیفه‌ی مهم دولت اسلامی این است که پایه‌های یک ایمان روشن بینانه و استوار دور از خرافه‌گری و سست اندیشی، ایمان روشن بینانه، ایمان به دین، ایمان به نظام، ایمان به مردم، ایمان به آینده، ایمان به خود، ایمان به استقلال کشور و ایمان به وحدت ملی را در ذهن نسل‌های جوان و رو به رشد تقویت کند.

۳- حفظ استقلال

این اصل جزو مبانی اصولی نظام است. این استقلال، استقلال سیاسی، اقتصادی و فرهنگی است. ما باید این بندهای اختاپوس فرهنگی تحمیل شده‌ی به وسیله‌ی غرب را از دست و پای خودمان باز کنیم.

۴- تقویت خودباوری و اعتماد به نفس

ملی

اصل چهارم، تقویت خودباوری و اعتماد به نفس ملی است. البته این امر در پیشرفت‌های علمی و فن‌آوری خلاصه نشده بلکه باید در سیاست، فلسفه، ابتکارهای مردمی و ارزش‌های اخلاقی هم خودباوری داشته باشیم. دیدار مسئولان و کارگزاران نظام جمهوری اسلامی

۱۳۸۵

۵. جهاد علمی

این اصل جزو مبانی اصول گرایی است. از لوازم تحقق این امر سخت کوشی، دوری از غفلت؛ خست نورزیدن؛ عدم وحشت از ورود در این راه و میدان دادن و پرورش نخبگان علمی است.

پیش از همه در کشور خودمان گسترش بدهیم، آن وقت سرنوشت که خدا برای صالحان معین کرده است، متعلق به ما خواهد بود.

اصول دولت اسلامی

در ادامه بعضی از شاخص‌ترین اصول را که دولت اسلامی به آن‌ها پایبند است، ارائه می‌کنیم:

۱- ایمان و هویت اسلامی و انقلابی و پایبندی به آن

نمی‌شود گفت دولت اسلامی به ایمان مردم کاری ندارد. وظیفه‌ی مهم دولت اسلامی این است که پایه‌های یک ایمان روشن بینانه و استوار دور از خرافه‌گری و سست اندیشی، ایمان روشن بینانه، ایمان به دین، ایمان به نظام، ایمان به مردم، ایمان به آینده، ایمان به خود، ایمان به استقلال کشور و ایمان به وحدت ملی و ایمانی که در هیچ بخشی برافروزشده‌ی آتش‌های تعصب فرقه‌ای نباشد را در ذهن نسل‌های جوان و رو به رشد تقویت کرده و هویت اسلامی را در دنیای اسلام برجسته و شفاف نماید تا این یک معیاری باشد در جلوی چشم ملت‌های مسلمان دیدار مسئولان و کارگزاران نظام جمهوری اسلامی ۱۳۶۸

۲- عدالت

فلسفه‌ی وجودی ما، عدالت است. کم کردن فاصله‌ها، دادن فرصت‌های برابر، تشویق درستکار و مهار متجاوزان به ثروت ملی، عدالت را در بدنه‌ی حاکمیتی رایج کردن - عزل و نصب‌ها، قضاوت‌ها، اظهار نظرها مناطق دوردست کشور و مناطق

اطلاع رسانی کامل از فعالیت‌ها و برنامه‌ها، ممکن است.

البته برنامه‌های راهبردی اساسی کشور نباید از نظر دور بماند؛ مسئله‌ی ذخایر ارزی مطمئن که کشور بتواند با شوک‌های اقتصادی و ارزی مقابله کند؛ تأمین منابع تولید و سرمایه‌گذاری؛ برنامه‌های راهبردی تولید و انتقال آب و انرژی در کشور؛ پرداختن به همکاری‌های منطقه‌ای و استفاده‌ی بهینه از منبع نفت، جزو مسائلی است که ما در چند سال آینده به شدت نیازمان به آن‌ها محسوس خواهد شد.

شاخص‌های دولت اسلامی

۱. شاخص اعتقادی و اخلاقی

شاخص سلامت اعتقادی و اخلاقی - بخصوص در مسئولان رده‌های بالا مبتنی بر منابع اسلامی، اصول و مبانی ارزشی انقلاب از مجموعه‌ی بیانات، موضع‌گیری‌ها، رهنمودهای امام خمینی و اعتماد به وعده صریح خدای متعال که می‌فرماید: «ان تصروا الله ینصرکم، و لینصرن الله من ینصره»، اگر شما از دین او حمایت کردید، از راه خدا پیروی کردید خدا شما را نصرت خواهد داد.

۱۳۸۵

۶- تثبیت و تأمین آزادی و آزاداندیشی

آزادی یکی از بزرگترین نعمت‌های الهی است که یکی از شعبش آزاداندیشی است. بدون آزاداندیشی، این رشد اجتماعی، علمی، فکری و فلسفی امکان ندارد. دیدار

مستولان و کارگزاران نظام جمهوری اسلامی ۱۳۸۵

اساس انقلاب اسلامی بر انسان‌سازی است و انسان‌سازی در مرتبه اول، تعمیر دل و آباد کردن جان است. خط صحیح جمهوری اسلامی اداره و هدایت صحیح مردم، به رشد رساندن و به تکامل الهی رساندن مردم است

۷- اصلاح و تصحیح روش‌ها

اصلاحات اصول گرایانه و اصول گرایی مصلحانه در هم تنیده هستند. اصلاحات باید ضابطه مند و مبتنی بر ارزش‌ها و معیارها و خطکشی‌های اسلامی و ایرانی باشد و معیار آن، قانون اساسی است. دیدار

مستولان و کارگزاران نظام جمهوری اسلامی ۱۳۸۵

۸- شکوفایی اقتصادی

تحقق شکوفایی اقتصادی با حمایت از سرمایه‌گذاری؛ کارآفرینی؛ ترویج تولید داخلی؛ مبارزه مجذانه با قاچاق و فساد؛ ایجاد اشتغال به عنوان یک مبنا و هدف اصلی؛ ثبات و شفافیت و انسجام سیاست‌ها و مقررات اقتصادی؛ بازاریابی جهانی؛

۲. خدمت به خلق

گفتمان اصلی دولت اسلامی خدمت جهادی به خلق به معنای از موانع عبور کردن، موانع کوچک را بزرگ ندیدن، آرمان‌ها را فراموش نکردن، جهت را فراموش نکردن، شوق به کار به خلق است که فلسفه وجود ما جز این نیست.

۳. عدالت

همه‌ی ارسال رسل و انزال کتب و مانند این‌ها ليقوم الناس بالقسط است؛ برای این است که جامعه با قسط زندگی بکند یعنی پیشرفت با عدالت نه پیشرفت به معنای توسعه در غرب. دیدار رئیس جمهور و اعضای هیأت دولت ۱۳۹۲

۴. سلامت اقتصادی و مبارزه با فساد

سلامت اقتصادی و مبارزه با فساد با صرفه جویی‌ها و جلوگیری از رشوه و پارتی بازی و اسراف و تجمل و خرج‌های زیاد، با مراقبت و نگاه دائم دستگاہی که زیر اشراف و تحت مدیریت مسئول مربوطه است.

۵. قانون گرایی

قانون گرایی اسناد بالادستی که امروز خوشبختانه در کشور وجود دارد؛ مثل سیاست‌های کلی، سند چشم انداز، مصوبات شوراهای عالی. این قانون گرایی و قانون مداری اگر چنانچه جا افتاد، مسلماً خیلی از آسیب‌ها از بین خواهد رفت. دیدار رئیس جمهور و اعضای هیأت دولت ۱۳۹۲

۶. حکمت و خردگرایی

مسئله‌ی حکمت و خردگرایی در کارها است؛ کار کارشناسی، مطالعه‌ی درست، ملاحظه‌ی جوانب و آثار و تبعات یک اقدام، و حتی گاهی ملاحظه‌ی تبعات آن و از جمله‌ی شقوق همین حکمت، استفاده از ظرفیت بالای کارشناسی است. دیدار رئیس جمهور و اعضای هیأت دولت ۱۳۹۲

۷. تکیه بر ظرفیت درون زای کشور

تکیه به ظرفیت درون زای کشور و بهره برداری خردمندانه از نیروهای، چه در زمینه‌های اقتصادی، فرهنگی و ... بجای چشم دوختن به ظرفیت بیرون کشور، کلید حل مشکلات اینجا است. در مناسبات بین المللی سهم هر کشوری به قدر قدرت درونی او است.

خصوصیات کارگزاران دولت اسلامی

نام‌ها و عنوان‌ها و جایگاه‌ها و کرسی‌ها به انسان تشخص نمی‌دهد؛ تشخص واقعی و شرف واقعی در معانی دیگری است. اشرافیت در نظام‌های مادی معنایی دارد، ولی در نظام اسلامی اشرافیت معنای دیگری دارد. آن کسانی که اصحاب اللیل‌اند- کسانی هستند که برای خدا در شب قیام می‌کنند- یا کار دشوار را برای مردم در شب انجام می‌دهند، یا آن کسانی که حمله‌ی القرآن هستند و با قرآن انس دارند و با نور قرآن و هدایت قرآن حرکت می‌کنند، اشراف این‌ها هستند. امتیازات دولتمردان هم از همین قبیل است.

خصوصیات فردی کارگزاران دولت اسلامی

داده شده که مراقب باشید؛ زیرا این حالت در دل، فکر، ذهن و در ایمان شما رخنه ایجاد خواهد کرد، که باید به خدا پناه برد و از او کمک خواست.

رفتار مسئولان با یکدیگر

وحدت

اولین اثر اتحاد، احساس قدرت، و اثر تفرق، تھی شدن باطن انسان، طراوت و نشاط یک انسان و یک ملت را از آن‌ها گرفتن است. برادری، احساس همگامی و همدلی، نعمت بزرگ خداست. ولایت در بین مؤمنین، لازمی حکومت الهی و تسلط الهی است. اگر دل‌ها جدا بود، اگر دشمنی بود، اگر بغض بود، دیگر این حکومت الهی نیست؛ این حکومت طاغوت است، اعتصام به حبیل الله، باید با اجتماع باشد. مخاطب این کار، نخبگان و سیاسیون از جناح‌های مختلف هستند. وحدت کلمه، ضامن همه‌ی امور است. عزت، حیات، بقا و آرزوهای بزرگ مقدس ما، در گرو وحدت است. دیدار با مسئولان

و کارگزاران نظام جمهوری اسلامی ایران ۱۳۷۰

حمایت از قوه مجریه

کمک به کارگزاران کشور و بخصوص به دولت، که بیشترین بار اجرائیات کشور بر دوش اوست کمک به کشور است؛ از هر جناحی می‌خواهد باشد. این، یک وظیفه است. دیدار با مسئولان و کارگزاران نظام جمهوری اسلامی ایران،

به همراه حجة الاسلام حاج سید احمد خمینی ۱۳۶۹

تعامل با قوا

میثاق همه‌ی ما قانون اساسی است، روح تعامل، روح توافق و سازگاری باید بر هر سه دستگاه حاکم باشد. دیدار رئیس جمهور و اعضای هیئت دولت ۱۳۸۶

این نظام، جز با رعایت تقوا و طهارت و پاکی و محاسبه‌ی دقیق و صحیح و حسابرسی هر کدام ما از پیش نخواهد رفت. وقتی شروع به اصلاح خود کردیم، آن وقت اصلاح جامعه هم برای «حاسبوا انفسکم» خود شما آسان خواهد شد. بخشی از اقتدار ملی در اختیار ماست. اگر تقوا نباشد، این اقتداری که متعلق به ملت است و گوشه‌ای از آن در اختیار هریک از افراد جمع حاضر است، ممکن است در راه و جای درست خود مصرف نشود.

اگر درون خودمان را مستحکم نکنیم، اگر پایه‌های تقوا را در دل و در جان خودمان و به تبع آن‌ها در اعمال خودمان مستحکم نکنیم، هر عقیده‌ای که داشته باشیم، هر سیاستی را که قبول داشته باشیم، نخواهیم توانست آن را بدرستی محقق کنیم.

اگر درون خودمان را مستحکم نکنیم، اگر پایه‌های تقوا را در دل و در جان خودمان و به تبع آن‌ها در اعمال خودمان مستحکم نکنیم، هر عقیده‌ای که داشته باشیم، هر سیاستی را که قبول داشته باشیم، نخواهیم توانست آن را بدرستی محقق کنیم.

گاهی همین انحراف درونی، دید ما را نسبت به مسائل عوض می‌کند؛ ایمان و عقیده‌ی ما را تغییر می‌دهد. به هر حال، عدم پرهیز در عمل، به اعتقاد سرایت می‌کند، که این مضمون آیات متعددی از قرآن کریم است. در قرآن به کسانی که اهل دنیا طلبی و اهل لذت محوری و اهل تن دادن به شهوات و هواهای نفسانی - از هر نوع - هستند، هشدار

توجه به نقش وزرا
وقتی که در این مجموعه تصمیمگیری میشود، آقایان و خانمهایی که در آنجا حضور دارند، روی مسئله فکر کنید، مطالعه کنید آنهایی که صاحب رأی هستند، همهشان مسئولند.

کمک هیئت وزیران به هم افزایی دستگاهها
هیئت وزیران بایستی به همافزایی دستگاهها کمک کرده، اصطکاکها را به حداقل برساند و اگر بتواند، برطرف کند.
دیدار رئیس جمهور و اعضای هیئت دولت ۱۳۸۶

